

Vuosikertomus 2006

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

Sisältö

- 3** Sammon henkivakuutus
- 4** Avaintietoja Sammon henkivakuutuksesta
- 5** Toimitusjohtajan katsaus

Tilinpäätös

- 6–12** Toimintakertomus
- 13** Konsernituloslaskelma
- 14** Emoyhtiön tuloslaskelma
- 15–16** Konsernitase
- 17–18** Emoyhtiön tase
- 19** Rahoituslaskelma

Liitetiedot

- 20–23** Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
- 24** Vakuutusmaksutulo
  - Maksetut korvaukset
  - Lisäedut
- 25** Kokonaisliikekulut toiminnoittain
- 26** Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely
- 27** Emoyhtiön sijoitusten käypä arvo ja arvostusero
- 28–30** Konsernin/emoyhtiön osakkeet ja osuudet
- 30–31** Konsernin ja emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma
- 32** Takuupääoman jaottelu
- 32–33** Vastuut
- 34** Emoyhtiön tunnusluvut
- 38** Tilintarkastuskertomus
  - Hallintoneuvoston lausunto
- 39–42** Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan riskienhallinnan liitetiedot
- 43** Hallintoneuvosto
- 44** Hallitus
  - Tilintarkastajat
- 45** Luottamusmiehet
  - Kalevan takuupääoman omistajat
- 46** Säästöhenkivakuutusten päätyttyä maksettava lisäetu
- 47** Kaikki järjestöjen vakuutuspalvelut nyt lfin palvelupisteistä

Sammon henkivakuutus

Sammon kotimaisen henkivakuutuksen muodostavat Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva. Yhtiöillä on hoidossaan yhteensä yli 800 000:n suomalaisen vapaaehtoinen henki- tai eläkevakuutusturva sekä lähes neljännes alan yhteenlasketuista noin 29 miljardin euron vakuutussäästöistä.

Henkivakuutukset säästämis- ja sijoituskohteena ovat olennainen osa Sampo-konsernin strategiaa. Tärkeällä kasvualueella tarjotaan kattavia kokonaispalveluja varallisuuden kasvattamiseen ja eläkeaikaan varautumiseen. Näistä palveluista henkilöasiakkaille, yrityksille ja yhteisöille vastaa Sampo Oyj:n tytäryhtiö Henki-Sampo.

Henki-Sammon vakuutuspalvelujen pääasiallisia jakeluteitä ovat Sampo Pankin ja Ifin konttoriverkostot. Yritys-

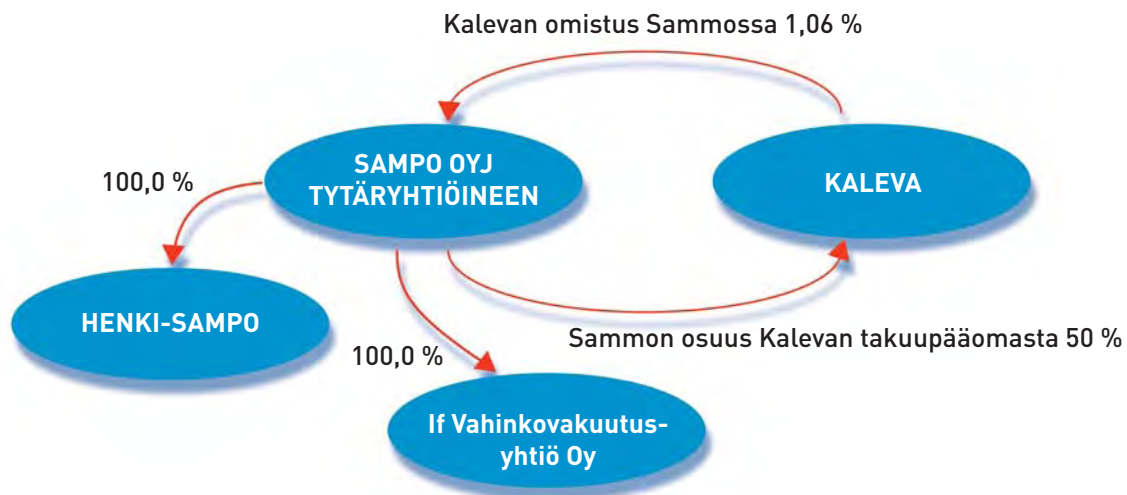
asiakkaiden vaativissa henkivakuutusratkaisuihin verkostoja avustaa Henki-Sammon oma alueellinen myyntiorganisaatio. Työeläkeyhtiö Varman yhteyspäälliköillä on merkittävä rooli yritysten lisäeläkeratkaisujen myynnissä. Vaativimmat yritysten ja yhteisöjen vakuutusratkaisut hoidetaan Henki-Sammon pääkonttorissa. Henki-Sammon menestyksestä saa Sampo-omistuksensa kautta osansa myös Kaleva.

Kaleva toimii yhteistyössä Sampo-konserniin kuuluvan If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n kanssa ja keskittyy Ifin palvelukanavien kautta myymään uusia ryhmähenki ja -tapaturmavakuutuksia yhtiöiden yhteistyösopimusten piirissä olevien toimihenkilö- ja palkansaajajärjestöjen jäsenille. Lisäksi Kaleva hoitaa ennen vuotta 1997 otettuja yksilölli-

siä riski- ja säästöhenkivakuutuksia. Keskinäisenä yhtiönä Kaleva ei kuulu Sampo-konserniin.

Henkivakuutusasiakkaiden käytävissä ovat monipuoliset Internet- ja puhelinpalvelut. Niiden kautta voi palveluavaimilla turvallisesti aloittaa vakuutussäästämisen silloin kun se itselle parhaiten sopii.

Verkon välityksellä voi myös tehdä henkivakuutuksiin liittyviä muutoksia ja saada korvausasian vireille. Kaikille Ifin ja Kalevan yhteistyöjärjestöille on avattu palvelu, jonka kautta jäsenet voivat oman järjestönsä kotisivujen kautta tutustua jäsenetuvakuutuksiinsa ja ostaa Kalevan myöntämän ryhmähenki- ja tapaturmavakuutuksen. Kalevan omat verkkopalvelut toimivat osoitteessa www.kalevavakuutus.fi

Avaintietoja Sammon henkivakuutuksesta

Meur	Kaleva		Henki-Sampo	
	2006	2005	2006	2005
Vakuutusmaksutulo (omalla vastuulla)	60	61	620	628
Sijoitustoiminnan nettotuotot	122	116	593	625
Muut vakuutustekniset tuotot				1
Maksetut korvaukset (omalla vastuulla)	-356	-130	-445	-436
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	284	57	-361	-482
Liikekulut	-6	-6	-56	-49
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	104	98	351	287
Muut tuotot ja kulut	0	0	0	0
Liikevoitto	104	98	351	287
Tasoitusmäärän muutos	-6	-3	-7	2
Lisäedut	-94	-88	-49	-11
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	4	7	295	278
Liikekustannussuhde, %	58	60	100	90
Henkilöstö keskimäärin	32	41	249	246
Vakuutustekninen vastuuelka (omalla vastuulla)	1 071	1 257	6 378	5 961
Taseen loppusumma	1 249	1 435	6 969	6 705
Arvostuserot	260	235	707	618
Toimintapääoma	420	394	1 031	1 072
Toimintapääoma-aste, %	638	545	447	474
Vakavaraisuuspääoma	459	427	1 042	1 076
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuelasta, josta on vähennetty tasoitusmäärä ja 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta	44,5	34,9	20,4	21,4

Toimitusjohtajan katsaus

Vaara ohi?

Kaakkois-Aasian tsunamikatastrofi vuoden 2004 lopulla sekä vuonna 2005 eri puolilla maailmaa tehdyt lukuisat havainnot ihmisille vaarallisesta lintuinfluenssasta saivat suomalaiset aikaisempaa aktiivisemmin hankkimaan itselleen ja perheenjäsenilleen riskihenkivakuutusturvaa. Tämä näkyi selvästi koko vakuutusalan myyntiluvuissa vuonna 2005.

Tällä foorumilla vuosi sitten esittämistäni ennustuksista poiketen H5N1-viruksen aiheuttamaa lintuinfluenssaa ei ole vielä tavattu Suomesta. Se on erinomainen asia. Samoin se, että lintuinfluenssa ei liene todistettavasti tarttunut vielä ihmiseltä toiselle saati muuttunut epidemiaksi missään maailman kolkassa.

Onko siis vaara ohi tai merkittävästi pienentynyt? Varsin moni suomalainen ilmeisesti kokee omaa ja läheistensä terveydentilaa koskevan riskin todellakin vähentyneen mikäli vakuutusten myyntiluvuista voi jotain päätellä. Alan tilastojen mukaan kuolemanvaravakuutuksia myytiin yksityishenkilöille vuonna 2006 noin 10 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Näin siitäkin huolimatta, että asuntoluottoihin liittyvien lainaturvavakuutusten myynti jatkui vilkkaana ja Kaleva riskihenkivakuuttamisen markkinojohtajana kasvatti merkittävästi myyntiään.

Mielikuva riskien vähenemisestä on luonnollisesti väärä, vaikka sattumoisin myös virallisten tilastojen mukaan suomalaisia kuoli vuonna 2006 poikkeuksellisen vähän. Todellisuudessa liikenneonnettomuudet, tapaturmat ja vakavat sairaudet kohtaavat edelleen tuhansia ns. parhaassa iässä olevia kansalaisia joka vuosi.

Perherakenne muuttuu, vakuutukset kuntoon

Tilastokeskuksen tuoreitten väestötilastojen mukaan vuonna 2005 lapsiperheitä oli runsaat 40 prosenttia kaikista perheistä. Lapsiperheiden yleisin muoto (noin 60 prosenttia) on edelleen avioparin muodostama perhe, jossa on yksi tai useampia yhteisiä lapsia. Tällaisten perheiden osuus on kuitenkin jatkuvasti pienentynyt.

Lapsiperheistä jo lähes joka kymmenes on niin sanottu uusperhe, jossa on alle 18-vuotias vain toisen avo- tai aviopuolison lapsi. Toisaalta kaikista alle 18-vuotiaista lapsista 10 prosenttia eli lähes 110 000 asuu uusperheissä.

Avioerojen ja sitä kautta uusien ja uusperheiden yleistymisen merkitsee useassa tapauksessa myös erilaisten taloudellisten velvoitteitten ulottumista nykyisen perheen ulkopuolelle. Siksi henki- ja henkilövakuutusturvan mitoittaminen riittävälle tasolle on erittäin perusteltua ja suositeltavaa. Minimissään tulee tarkistaa jo olemassa olevien henkivakuutusten edunsaajamääräykset vastaamaan muuttunutta tilannetta ja vakuutusnottajan todellista tahtotilaa.

Kalevalla jälleen hyvä vuosi

Kalevalle kulunut vuosi oli taloudellisesti erittäin hyvä. Yhtiö vahvisti ase-

maansa palkansaajien ja toimihenkilöiden johtavana riskihenkivakuuttajana ja paransi edelleen vakavaraisuuttaan.

Kalevan sijoituskannan tuotto käyvin arvoon oli lähes 145 miljoonaa euroa eli 10 prosenttia sijoitettuna olleelle pääomalle. Tuottoaste oli jälleen yksi kotimaisten vakuutusyhtiöiden korkeimmista. Kalevan hyvästä tuloksesta riittikin runsaasti jaettavaa vakuutusentottajille.

Euromääräisesti eniten lisäetuja saivat kertomusvuonna päättyneet säästöhenkivakuutukset. Varsinaisia säästösummia maksettiin sopimuksen mukaisen vakuutusajan päättyessä 190 miljoonaa euroa. Säästöhenkivakuutusten päättyttyä maksettavat lisäedut korottivat näitä summia yli 90 miljoonalla eurolla eli lähes 50 prosenttia.

Uudistunut Ryhmäsampo kävi kaupaksi

Kalevan ainoa myynnissä oleva tuote Ryhmäsampo on uudistunut merkittävästi. Yhteistyön piirissä olevien palkansaaja- ja toimihenkilöjärjestöjen jäsenille räätälöidyssä ryhmähenki- ja tapaturmavakuutuksessa muun muassa vakuutusturvan koko on nyt aikaisempaa vapaammin valittavissa, samoin turvakomponenttien päättymisikä. Ryhmäsampo integroitiin myös uudelleen If Vahinkovakuutusyhtiön tarjousjärjestelmiin ja If-sopimukseen. Tämä mahdollistaa muutaman vuoden tauon jälkeen taas asiakkaiden kovasti kaipaaman maksujen monieräisyyden.

Uudistunut tuote, Ryhmäsampo Primus, tarjoaa järjestöasiakkaalle parhaan mahdollisen perustan rakennettaessa perheelle kattavaa turvaa henkilöriskien varalta. Yhteistyössä Ifin kanssa Kaleva on käynnistänyt tuotteen tehostetun tarjonnan, ja vastaanotto on

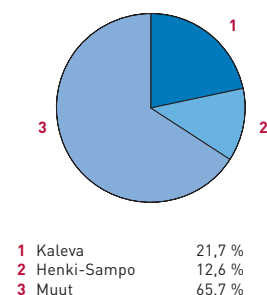
asiakaskunnassa ollut erittäin hyvä. Uusia Ryhmäsampo Primus -vakuutuksia myytiinkin kertomusvuoden aikana ennätysellisesti lähes 27 000 kappaletta. Aiheesta on lisää tietoa sivulla 43.

Lopuksi kiitän kaikkia Kalevan asiakkaita yhtiötä kohtaan vuonna 2006 osoitetusta luottamuksesta. Samalla kiitän myös kaikkia toimihenkilöitä ja asiamiehiä sekä yhteistyöyhtiöitä, jotka ovat monin tavoin osallistuneet asiakaskuntamme palvelemiseen kertomusvuoden aikana.

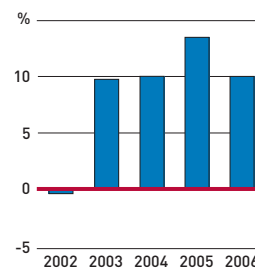
Helsinki, maaliskuussa 2007

Matti Rantanen

Maksutulon markkinaosuudet Kotitalouksien riskihenkivakuutus yhteensä 156,8 Meur

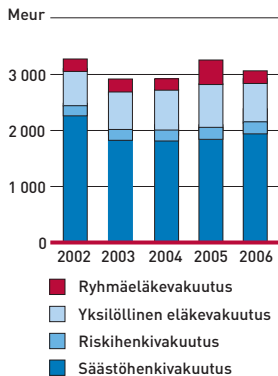

Kalevan sijoituskannan tuotto (käyvin arvo)

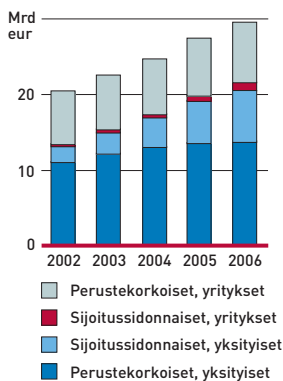

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan toimintakertomus 2006

Henkivakuutusyhtiöiden ensivakuutuksen maksutulo Suomessa

Henkivakuutussäästöt (alan kotimainen liike)

Alan kehitys kotimaassa

Osakekurssien myönteinen kehitys paransi kertomusvuonna yhtiöiden tuloksia ja vauhditti sijoitussidonnaisten henki- ja eläkevakuutusten myyntiä. Myös yhtiöiden vakavaraisuus vahvistui.

Henkivakuutusmarkkinoiden maksutulo aleni noin 5 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli 3,05 miljardia euroa (3,21 vuonna 2005). Uusia yksilöllisiä eläkevakuutuksia myytiin lähes 67 000 kappaletta (59 000) ja säästöhenkivakuutuksia noin 64 000 kappaletta (65 000). Vuonna 2006 myydyistä eläkevakuutuksista 90 prosenttia ja säästöhenkivakuutuksista noin 75 prosenttia oli sijoitussidonnaisia. Riskihenkivakuutusten myynti kasvoi yrityssegmentissä merkittävästi sekä vakuutuslippailla että vuosimaksuilla mitattuna. Sen sijaan kotitaloudet hankkivat uutta riskiturvaa hieman ennätysvuotta 2005 vähemmän.

Pääosin perustekorkoisesta liikkeestä koostuvat alan vakuutussäästöt kasvoivat kertomusvuoden aikana 5 prosenttia ja olivat noin 29 miljardia euroa (27), joista sijoitussidonnaisia vakuutussäästöjä oli 8 miljardia euroa (6). Kotitalouksien yhteenlasketusta noin 121 miljardin euron (111) rahoitusvarallisuudesta vakuutussäästöjen osuus oli 17 prosenttia (17).

Yksityishenkilöiden ottamien vakuutusten maksutulo jäi vuoden 2005 tasolle ja oli 2 410 miljoonaa euroa (2 442). Yritysvakuutusten maksutulo aleni noin 15 prosenttia ja oli 645 miljoonaa euroa (763), missä oli eläkevakuutusten vastuunsiirtoja vain 19 miljoonaa euroa (199). Ilman vastuunsiirtoja yritysten ottamien vakuutusten maksutulo kasvoi runsaat 10 prosenttia. Kotitalouksien osuus alan maksutulosta nousi 79 prosenttiin (76).

Sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten maksutulon kasvu hidastui, ja maksutuloa kertyi 439 miljoonaa euroa (408). Säästöhenkivakuutusten puolella sijoitussidonnainen maksutulo sen sijaan kasvoi noin neljänneksen ja oli 1 134 miljoonaa euroa (898). Sijoitussidonnaisten tuotteiden yhteenlaskettu maksutulo kasvoi runsaat 20 prosenttia ja niiden osuus alan kokonaismaksutulosta nousi jo 52 prosenttiin (40).

Perustekorollisten säästöhenkivakuutusten maksutulo aleni edelleen ja oli 759 miljoonaa euroa (907). Tästä määrästä kapitalisaatiosopimusten osuus oli 32 miljoonaa euroa (23). Perustekorollisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo jäi noin 25 prosenttia pienemmäksi kuin vuotta aikaisemmin ja oli 276 miljoonaa euroa (368). Sen seurauksena yksilöllisen eläkevakuutuksen kokonaismaksutulo aleni noin 10 prosenttia. Alenema on osin seurausta vuoden 2005 verouudistuksesta ja osin siitä, että vanhin osakannasta on siirtynyt jo eläkkeen maksumatilaan.

Ryhmäeläkevakuutuksen kokonaismaksutulo oli 245 miljoonaa euroa (422). Ilman eläkesäätiöiden vastuunsiirtoja maksutulo säilyi ennallaan.

Riskihenkivakuutusten maksutulo ilman työntekijäin ryhmähenkivakuutusta oli 202 miljoonaa euroa (194). Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen maksutulo oli 39 miljoonaa euroa (35).

Kaleva-konsernin rakenne

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan konserniin kuului 31.12.2006 emoyhtiön lisäksi seitsemän suomalaista asunto- ja kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä sekä kaksi asuntoyhtiötä ja yksi kiinteistöyhtiö osakkuusyhtiönä. Lisäksi konserniin kuuluu täysin omistettu tytäryhtiö

Finanssi-Sampo Oy ja osakkuusyhtiönä SaKa Hallikiinteistöt Oy.

TOIMINNAN TULOS

Vakuutusmaksutulo

Kalevan kokonaismaksutulo oli kertomusvuonna 59,8 miljoonaa euroa (53,6), josta yksilöllisen henkivakuutuksen osuus oli 43,3 miljoonaa euroa (50,9) ja muun kuin työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen osuus 16,3 miljoonaa euroa (16,6). Jatkuvia maksuja kirjattiin päättyneenä vuonna 40,8 miljoonaa euroa (41,8). Koko Kalevan maksutulo liittyy laskuperustekorolliseen liikkeeseen.

Kaleva oli vuonna 2006 kotitalouksien riskihenkivakuuttajana alan suurin 21,7 prosentin markkinaosuudellaan. Toiminnan painopistealueella, palkansaaja- ja toimihenkilöjärjestöjen ryhmähenkivakuuttajana, Kaleva oli edelleen selvä markkinajohtaja yli 50 prosentin markkinaosuudellaan. Järjestöjen jäsenille räätälöityä ryhmähenkivakuutusta, Ryhmäsampo Primusta, myytiin vuonna 2006 ennätyksellisesti runsaat 26 000 kappaletta.

Sijoitustoiminta

Kalevan sijoituskanta oli vuoden 2006 päättyessä markkina-arvoltaan 1 482 miljoonaa euroa (1 639). Sijoituksista 57 prosenttia (60) oli korkosijoituksia, lainoja ja talletuksia, 37 prosenttia (34) osakkeita ja sijoituksia pääomarahastoihin sekä neljä prosenttia (4) kiinteistö-sijoituksia. Sijoituskannan jakautuma oli pääosin sijoitussuunnitelmassa asetetun tavoitetilan mukainen.

Korkosijoituksissa kannan duraa-tio pidettiin koko vuoden vertailuindek-sin mukaisen kannan duraa-tiota lyhyempänä. Lyhytten korkosijoitusten yli-

painotusta on jatkettu myös vuoden 2007 puolella. Korkokäyrän ollessa osin jopa invertoitunut, pitkistä korko-sijoituksista odotettavissa oleva lisä-tuotto ei ole riittävä niihin liittyvään riskiin suhteutettuna.

Sijoitusten arvostuserot olivat tili-vuoden päättyessä 260 miljoonaa euroa (235), joista 258 miljoonaa euroa (220) liittyy osakkeisiin.

Kertomusvuoden päättyessä ulko-maisten sijoitusten osuus Kalevan sijoituskannasta oli 47 prosenttia (53), josta noin 52 (60) prosenttia oli tehty euromaihin. Osakkeista ulkomaisten sijoitusten osuus oli 34 prosenttia (40) ja korkosijoituksista 57 prosenttia (63). Muita kuin euromääräisiä sijoituksia oli vuoden 2006 päättyessä 96 miljoonaa euroa (151). Tästä noin 80 prosenttia (40) oli suojattu valuuttakurssiriskiltä terminoimalla ja optiostrategioilla.

Kalevan sijoitustoiminnan netto-tuotto oli 121,9 miljoonaa euroa (116,3). Tuottoihin sisältyy myyntivoittoa 86,8 miljoonaa euroa (74,1), osinkotuottoja 14,7 miljoonaa euroa (11,6) sekä arvonalennusten palautuksia 2,5 miljoonaa euroa (3,7).

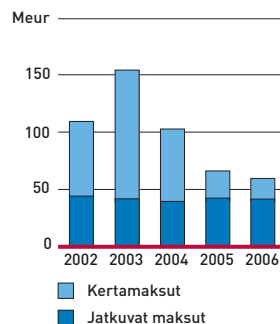
Kalevan suorien kiinteistö-sijoi-tusten käypä arvo vuoden 2006 lopussa oli 55,1 (58,1) miljoonaa euroa. Lisäksi kiinteistörahastoihin oli sijoitettuna 3,6 miljoonaa euroa.

Rakennetun 47 900 neliömetrin kiinteistö-kannan vajaakäyttöaste oli 10,3 prosenttia (7,6). Koko kiinteistö-sijoitussalkun tuotto arvomuutokset ja myyntivoitot mukaan lukien oli 7,5 prosenttia (6,1).

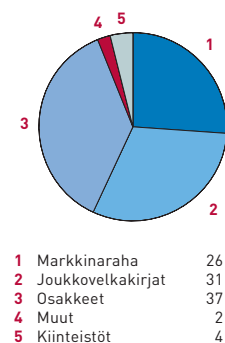
Vuoden 2006 päättyessä Sampo oli 124,3 (102,8) miljoonan euron markki-na-arvoltaan edelleen Kalevan ylivoi-maisesti suurin osakeomistus.

Vuoden 2006 sijoitustoiminnan

Kalevan maksutulo
(ilman työntekijäin ryhmähenkivakuutusta)

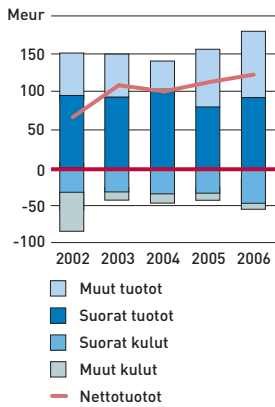

Kalevan sijoituskanta 31.12.2006
Käyvin arvo 1 482 Meur

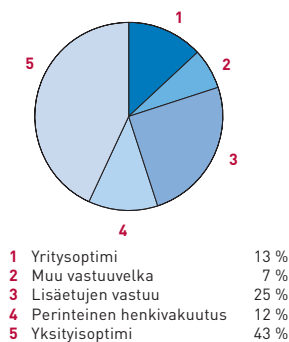

Kalevan sijoitustoiminta

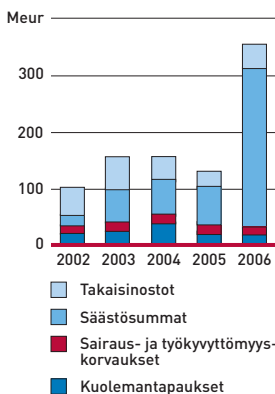

Kalevan vastuuelka 31.12.2006

Omalla vastuulla oleva vastuuelka yhteensä 1 071 Meur

Kalevan maksetut korvaukset (ilman liikekuluja)

kuluihin sisältyy arvonalennuksia, poistoja ja myyntitappioita 11,4 miljoonaa euroa (6,0), josta koti- ja ulkomaisten pörssiosakkeiden arvonalennukset olivat 5,8 (2,6) miljoonaa euroa. Joukkovelkakirjalainoista kirjattiin yhteensä 4,7 miljoonan euron myyntitappiot.

Kalevan sijoituskannan tuotto oli 10 prosenttia (13,4) käyvin arvoin laskettuna. Parhaiten tuottivat koti- ja ulkomaiset osakkeet, joiden tuotto nousi 28 prosenttiin.

Vastuuelka, asiakashyvitykset

Kalevan vastuuelka oli kertomusvuoden päättyessä 1 071 miljoonaa euroa (1 257), josta korvausvastuun osuus oli 64 miljoonaa euroa (57). Korvausvastuuseen sisältyy noin 39 miljoonan euron (33) suuruisen tasoitusmäärä. Vastuuelka on laskettu samaa 4,5 prosentin korkoa käyttäen kuin vakuutusmaksut.

Vakuutusmaksuvastuuseen on varattu vakuutussäästöille vuodelta 2006 annettaviin asiakashyvityksiin 3,7 miljoonaa euroa. Tulevien vuosien lisäetuja varten on varattu yhteensä 269,2 miljoonaa euroa (283,3), josta ns. terminaalibonusvastuun osuus on 253,4 miljoonaa euroa (254,0).

Kaikille Kalevan säästöhenkivakuutuksille annettiin vuodelta 2006 4,5 prosentin laskuperustekorona lisäksi 0,5 prosentin asiakashyvitys. Kokonaishyvitys oli siten 5 prosenttia.

Korvauskulut

Kalevan korvauskulut olivat yhteensä 362,8 miljoonaa euroa (130,9). Takaisinostojen osuus korvauskuluista oli 37,5 miljoonaa euroa (23,7). Korvauskuluja kasvattivat sopimuksen mukaisen vakuutusajan päättyessä maksetut pääomasuoritukset, joiden yhteismäärä

oli poikkeuksellisen suuri, 283,3 miljoonaa euroa (70,1). Erityisesti yritykset ja yhteisöt olivat ottaneet vuonna 1996 runsaasti säästövakuutuksia 10 vuoden sijoitusajalla.

Maksettuihin korvauksiin sisältyy vuonna 2003 käynnistyneen säästövakuutusten uuden lisäetujärjestelmän mukaisia vakuutuksen päättyessä määräytyviä lisäetuja yhteensä 99,1 miljoonaa euroa (22,2). Lisäeduista suurin osa, runsaat 92 miljoonaa euroa, maksettiin sopimuksen mukaan erääntyneille säästösommille. Vakuutuksen päättyessä maksettava lisäetu korotti maksettuja säästösummia keskimäärin 48 prosentilla.

Riskiliikkeen tulos oli sairauskulu- vakuutuksia lukuun ottamatta hyvä, ja riskiliikkeen ylijäämästä siirtyi 5,2 miljoonaa euroa tasoitusmäärään. Sairaus- ja työkyvyttömyyskorvauksia maksettiin yhteensä 15,2 miljoonaa euroa (15,9) ja kuolemantapauskorvauksia 18,5 miljoonaa euroa (19,7).

Liikekulut, henkilöstö

Tuloslaskelmaan kirjatut liikekulut alenivat edellisestä vuodesta ja olivat 6,0 miljoonaa euroa (6,2). Oikeamman kuvan kustannuskehityksestä saa, kun edellä oleviin lukuihin lisätään korvauskuluihin kirjattavat korvausten käsittelykulut. Näin lasketut liikekustannukset olivat vuonna 2006 7,9 miljoonaa euroa (7,8).

Kalevan konsernin palveluksessa oli vuonna 2006 keskimäärin 32 (41) henkilöä.

Vakuutuksista perityt kustannuserät riittivät hyvin kattamaan toiminnasta aiheutuneet liikekulut. Liikekustannussuhde oli kertomusvuonna 57,9 prosenttia (59,6). Nykyisen laajuksella liiketoiminnalla myös pidemmällä aika-

välillä Kalevan kustannusliikkeen arvioidaan olevan ylijäämäinen.

Tulos ja vakavaraisuus

Kalevan konsernin taloudellinen tulos vuonna 2006 oli hyvä. Tilikauden voitto oli konsernissa 4,0 (7,3) miljoonaa euroa.

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 4,9 miljoonaa euroa (4,9). Tilikautena maksetut tai varatut lisäedut pienensivät emoyhtiön voittoa 93,6 miljoonalla eurolla (88,2).

Emoyhtiö teki tilinpäätöksessä suunnitelman mukaiset poistot, kuitenkin enintään elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Tehdyt poistot olivat yhteensä 0,6 miljoonaa euroa, jotka olivat 0,01 miljoonaa euroa suunnitelman mukaisia poistoja suuremmat. Poistotero oli tilinpäätöksessä 2,1 miljoonaa euroa. Varausten kokonaismäärä oli tilivuoden päättyessä 2,5 miljoonaa euroa.

Kalevan vakavaraisuus vahvistui kertomusvuonna osakemarkkinoiden myönteisen kehityksen seurauksena. Toimintapääoma oli tilinpäätöksessä 420 miljoonaa euroa (394), joka on 6,4 kertainen vaadittuun vähimmäismäärään nähden. Yhtiön vakavaraisuuspääoma eli toimintapääoma lisätynä tasoitusmäärällä oli 459 miljoonaa euroa (427). Vakavaraisuuspääoma oli siten 44,5 prosenttia (34,9) omalla vastuulla olevasta vastuvelasta, josta on vähennetty tasoitusmäärä.

Kalevan laajennettu toimintapääoma oli tilivuoden päättyessä lähes 690 (670) miljoonaa euroa. Määrä on noin 85 prosenttia yhtiön varsinaisesta vastuvelasta.

Kalevan konsernin taseen loppusumma oli 1 249 miljoonaa euroa (1 435) ja oma pääoma 163,2 miljoonaa

euroa (160,1), josta jakokelpoista omaa pääomaa oli 151,6 miljoonaa euroa.

Tulevaisuuden näkymät

Kalevan toiminta painottuu edelleenkin palkansaaja- ja toimihenkilöjärjestöjen ryhmähenkivakuutuksiin, kun yhtiö ei myy uusia säästömuotoisia henkivakuutuksia. Järjestöjen jäsenille markkinoitava tuote, Ryhmäsampo Primus, integroitiin onnistuneesti If Vahinkovakuutus Oy:n järjestelmiin ja prosesseihin vuosina 2005 -2006. Uudistuneen tuotteen myynnin uskotaan jatkuvan ennätyskellisen vilkkaana myös alkaneena vuonna.

Kalevan vahva vakavaraisuusasema, kustannustehokas toimintamalli sekä hyvä sijoituskanta mahdollistavat yhtiön harjoittaman liiketoiminnan menestyksekkään hoitamisen.

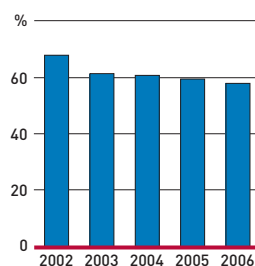
Riskienhallinta

Kalevan riskit muodostuvat vakuutus-teknisistä riskeistä, sijoitustoiminnan riskeistä sekä erilaisten sisäisten prosessien riskeistä eli operatiivisista riskeistä.

Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain koko yhtiön riskejä käsittelevän riskienhallintasuunnitelman, jonka laajuus on määritelty muun muassa Vakuutusvalvontaviraston määräyksissä. Riskienhallintasuunnitelmaan liittyy kiinteästi toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi vuonna 2004 laadittu jatkuvuussuunnitelma, jota ylläpidetään ja testataan säännöllisesti. Jatkuuussuunnitelma laajennettiin kertomusvuonna kattamaan myös poikkeusolojen varautumissuunnitelma.

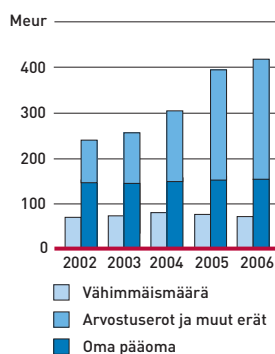
Riskeistä ja riskienhallinnasta on laadittu tilinpäätöksen liite, jossa on selvitetty Kalevan riskienhallinnan yleiset periaatteet, riskienhallinnan

Kalevan liikekustannussuhde

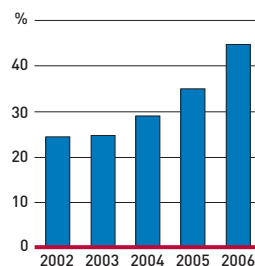
Kalevan toimintapääoma

Toimintapääoma on yhtiön varallisuus vähennettynä veloilla

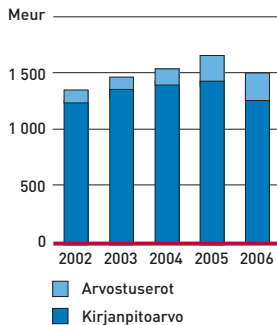

Kalevan vakavaraisuusaste

Vakavaraisuuspääoman suhde vastuuelkaan (pl. tasoitusmäärä)

Kalevan tase käyvin arvoin

vastuu ja valvonta, organisointi sekä prosessit ja riskit.

Yhtiön hallinto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.4.2006 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin 24. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä uudeksi kolmivuotiskaudeksi valittiin Jussi Huttunen, Johanna Ikäheimo, Pentti Jaskari, Erkki Kangasniemi, Heikki Kääpä ja Paavo Moilanen. Hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi valittiin johtaja Pekka Kaipainen, johtaja Merja Merasto ja puheenjohtaja Antti Palola; kaikki kolmivuotiskaudeksi vuoden 2009 yhtiökokoukseen asti.

Hallintoneuvosto valitsi 25.10.2006 pitämässään kokouksessa puheenjohtajakseen hallituksen puheenjohtaja Klaus Sohlbergin ja varapuheenjohtajakseen kouluneuvos Erkki Kangasniemen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävään vaaliin saakka.

Hallituksen jäseninä toimivat kokoukseen kertonut vuoden ajan varatoimitusjohtaja, konsernijohtajan varamies Kari Stadigh puheenjohtajana, varatoimitusjohtaja Markku Hyvärinen varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä rehtori Eero O. Kasanen, johtaja Sirpa Mannila, johtaja Paula Salonen ja johtaja Hannu Tarvonen.

Erovuorossa olleista hallituksen jäsenistä Markku Hyvärinen ja Eero O. Kasanen valittiin uudelleen kolmivuotiskaudeksi 2007–2009.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Kalevan konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma oli tilinpäätöksessä 151 596 910,91 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön tilikauden voitto ja edelliseltä tilikaudelta siirtyneet voittovarot, yhteensä 5 036 823,30 euroa, käytetään siten, että takuupääomalle maksetaan korkoa 840 000,00 euroa, varmuusrahastoon siirretään 4 000 000,00 euroa ja loput 196 823,30 euroa jätetään tulostilille.

Jos ehdotus hyväksytään, yhtiön rahastot ovat seuraavat:

Takuupääoma	euroa	8 409 396,32
Pohjarahasto	euroa	168 187,93
Varmuusrahasto	euroa	149 977 723,85
Rahastot yhteensä	euroa	158 555 308,10

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 2007

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ KALEVA

Hallitus

Kari Stadigh Hallituksen puheenjohtaja	Markku Hyvärinen Hallituksen varapuheenjohtaja	Eero O. Kasanen
Sirpa Mannila	Paula Salonen Matti Rantanen Toimitusjohtaja	Hannu Tarvonen

Edellä oleva tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 19. päivänä maaliskuuta 2007

Tomi Englund
KHT

Kunto Pekkala
KHT

Konsernituloslaskelma

1 000 euroa	2006	2005
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo	59 838	53 555
Jälleenvakuuttajien osuus	-176	7 019
	59 662	60 574
Sijoitustoiminnan tuotot	177 994	155 269
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-356 393	-130 938
Jälleenvakuuttajien osuus		1 182
	-356 393	-129 756
Korvausvastuun muutos	-6 394	162
Jälleenvakuuttajien osuus		-1 246
	-6 394	-1 084
	-362 787	-130 840
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	192 216	-25 359
Jälleenvakuuttajien osuus		-7 316
	192 216	-32 675
Liikekulut	-6 011	-6 183
Sijoitustoiminnan kulut	-55 859	-38 398
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-74	-72
Vakuutustekninen tulos	5 141	7 675
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Muut tuotot		
Muut tuotot	26 638	32 367
Muut kulut	-27 698	-30 450
Voitto / tappio ennen satunnaisia eriä	4 081	9 592
Tuloverot		
Tilikauden verot	-90	-2 590
Aikaisempien tilikausien verot	10	-21
Laskennalliset verot	15	306
	-65	-2 305
Tilikauden voitto / tappio	4 016	7 287

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 euroa	2006	2005
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo	59 662	53 555
Jälleenvakuuttajien osuus		7 019
	59 662	60 574
Sijoitustoiminnan tuotot	178 579	157 469
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-356 393	-130 938
Jälleenvakuuttajien osuus		1 182
	-356 393	-129 756
Korvausvastuun muutos	-6 394	162
Jälleenvakuuttajien osuus		-1 246
	-6 394	-1 084
	-362 787	-130 840
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Vakuutusmaksuvastuunmuutos	192 216	-25 359
Jälleenvakuuttajien osuus		-7 316
	192 216	-32 675
Liikekulut	-6 011	-6 182
Sijoitustoiminnan kulut	-56 635	-41 119
Sijoitusten arvonorotusten oikaisu	-74	-72
Vakuutustekninen tulos	4 950	7 155
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Muut tuotot		
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-12	-107
Vapaaehtoisten varausten muutos		
Luottotappiovarauksen lisäys/vähennys	68	402
	56	295
Tuloverot	-80	-2 511
Tilikauden voitto / tappio	4 926	4 939

Konsernitase

1 000 euroa	2006	2005
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10	17
Muut pitkävaikuttteiset menot	1 703	1 392
	1 713	1 409
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	44 220	46 487
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		
Lainasaamiset	2 352	
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	374 145	428 630
Rahoitusmarkkinavälineet	703 659	772 104
Muut lainasaamiset	2 077	2 573
Talletukset	77 183	132 600
	1 157 064	1 335 907
	1 203 636	1 382 394
Saamiset		
Ensivakuutustoiminnasta		
Jälleenvakuutustoiminnasta	126	32
Muut saamiset	15 210	15 072
	15 336	15 104
Muu omaisuus		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	9	37
Muut aineelliset hyödykkeet	40	40
	49	77
Rahat ja pankkisaamiset	4 988	2 753
Muu omaisuus	13 085	18 199
	18 122	21 029
Siirtosaamiset		
Korot ja vuokrat	8 251	10 663
Muut siirtosaamiset	1 707	4 820
	9 958	15 483
	1 248 765	1 435 419

1 000 euroa**2006****2005****VASTATTAVAA****Oma pääoma**

Takuupääoma	8 409	8 409
Pohjarahasto	168	168
Arvonkorotusrahasto	841	841
Varmuusrahasto	145 978	141 978
Muut rahastot	122	137
Edellisten tilikausien voitto / tappio	3 698	1 252
Tilikauden voitto	4 016	7 287
	163 232	160 072

Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu	1 007 209	1 199 424
Jälleenvakuuttajien osuus		
	1 007 209	1 199 424
Korvausvastuu	63 823	57 429
Jälleenvakuuttajien osuus		
	63 823	57 429
	1 071 032	1 256 853

Velat

Ensivakuutustoiminnasta	112	424
Jälleenvakuutustoiminnasta	151	81
Muut velat	12 971	16 480
Laskennalliset verovelat	779	794
	14 013	17 779

Siirtovelat

	488	715
	1 248 765	1 435 419

Emoyhtiön tase

1 000 euroa	2006	2005
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10	17
Muut pitkävaikutteiset menot	1 703	1 392
	1 713	1 409
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	27 947	28 761
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	16 795	19 318
	44 742	48 079
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyrityksissä		
Saman konsernin yritykset		
Osakkeet ja osuudet	15 726	18 371
Osakkuusyritykset		
Osakkeet ja osuudet	4	
Lainasaamiset	2 352	
	18 082	18 371
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	375 893	430 378
Rahoitusmarkkinavälineet	703 659	772 104
Muut lainasaamiset	2 077	2 573
Talletukset	77 183	132 600
	1 158 812	1 337 655
	1 221 636	1 404 105
Saamiset		
Ensivakuutustoiminnasta		
Jälleenvakuutustoiminnasta	126	32
Muut saamiset	16 429	16 040
	16 555	16 072
Muu omaisuus		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	9	37
Muut aineelliset hyödykkeet	40	40
	49	77
Rahat ja pankkisaamiset	359	2 742
	408	2 819
Siirtosaamiset		
Korot ja vuokrat	8 246	10 658
Muut siirtosaamiset	332	185
	8 578	10 843
	1 248 890	1 435 248

1 000 euroa**2006****2005****VASTATTAVAA****Oma pääoma**

Takuupääoma	8 409	8 409
Pohjarahasto	168	168
Muut rahastot		
Varmuusrahasto	145 978	141 978
Hallituksen käyttövarat	122	137
Edellisten tilikausien voitto	111	12
Tilikauden voitto	4 926	4 939
	159 714	155 643

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero	2 077	2 064
Vapaaehtoiset varaukset		
Luottotappiovaraus	419	487
	2 496	2 551

Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu	1 007 209	1 199 424
Jälleenvakuuttajien osuus		
	1 007 209	1 199 424
Korvausvastuu	63 823	57 429
Jälleenvakuuttajien osuus		
	63 823	57 429
	1 071 032	1 256 853

Velat

Ensivakuutustoiminnasta	112	424
Jälleenvakuutustoiminnasta	151	81
Muut velat	14 897	19 134
	15 160	19 639

Siirtovelat

	488	562
	1 248 890	1 435 248

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2006	2005	2006	2005
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta / voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	4 080	9 592	4 950	7 155
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	-185 821	33 758	-185 821	33 758
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	4 007	813	4 007	813
Realisoitumattomat kurssivoitot / -tappiot	527	-582	527	-582
Suunnitelman mukaiset poistot	1 563	2 013	783	534
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua				
Muut oikaisut	-82 103	-70 938	-81 860	-72 506
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-257 747	-25 344	-257 414	-30 828
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5 846	-10 285	2 336	-4 138
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 822	7 552	-2 396	9 546
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-253 723	-28 077	-257 474	-25 420
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-114	-229	-193	-181
Maksetut välittömät verot	-80	-2 611	-80	-2 511
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-253 917	-30 917	-257 747	-28 112
Liiketoiminnan rahavirta	-253 917	-30 917	-257 747	-28 112
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-1 263 643	-2 364 839	-1 260 338	-2 306 832
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 461 518	2 510 233	1 462 538	2 450 118
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	4 243	-498	-871	-1 199
Investointien rahavirta	202 118	144 896	201 329	142 087
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut osingot / takuupääoman korot ja muu voitonjako	-855	-880	-855	-880
Rahoituksen rahavirta	-855	-880	-855	-880
Rahavarojen muutos	-52 654	113 099	-57 273	113 095
Rahavarat tilikauden alussa	134 979	21 880	134 968	21 873
Rahavarat tilikauden lopussa	82 325	134 979	77 695	134 968
	-52 654	113 099	-57 273	113 095

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista muun muassa valuuttakurssimuutosten takia.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen vakuutusyhtiölain 10 luvun säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaa asetusta sekä vakuutusvalvontaviraston antamia määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä noudatetaan osakeyhtiö- ja kirjanpitolain säännöksiä ja kirjanpitoasetusta siten kuin vakuutusyhtiölaissa ja STM:n asetuksessa säädetään.

Konsolidointiperiaatteet

Kalevan konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiön Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan lisäksi kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Konserniin ei kuulu tytäryhtiöitä, joissa määräysvalta perustuu muuhun kuin äänivalltaan. Konserniin kuuluvat yhtiöt on eritelty liitetiedoissa ja konsernirakenteen muutokset on esitetty toimintakertomuksessa.

Konserniyhtiöiden tilinpäätökset sisällytetään konsernitilinpäätökseen yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisina.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja voitonjako eliminoidaan.

Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt otetaan mukaan hankintahetkestä lähtien ja myydyt olennaisilta osin luovutushetkeen asti.

Finanssi-Sammon tuloslaskelman erät on konsernituloslaskelmassa esitetty muissa tuotoissa ja muissa kuluissa. Taseessa Finanssi-Sammon vaihtomaisuus ja rahoitusarvopaperit esitetään kohdassa Muu omaisuus.

Keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Tytäryhtiöosakkeiden hankintamenon ja yhtiöiden hankintahetken oman pääoman erotus kohdistetaan ensisijaisesti tytäryhtiöiden kiinteistöille ja poistetaan niiden poistosuunnitelman mukaisesti. Kohdistamaton osuus esitetään konserniliiketarvona tai -reservinä ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikana.

Vähemmistöosuudet tytäryhtiöiden tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään erillisinä erinä tuloslaskelmassa ja taseessa.

Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron käsittelyä konsernitilinpäätöksessä on selostettu kohdassa verot ja tilinpäätössiirrot.

Osakkuusyrietykset

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiönä pääomaosuusmenetelmällä yhtiöt, joissa konsernin osakeomistus ja ääniosuus on 20–50 %. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei ole yhdistelty osakkuusyhtiönä konsernitilinpäätökseen.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset, saamisluonteiset sijoitukset ja velat on muutettu Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keski-kurssiin. Muut sijoitukset on arvostettu hankintahetken valuuttakurssiin tai sitä alempana tilinpäätöspäivän kurssiin, lukuun ottamatta sijoitusomaisuusluonteisia osakkeita, joiden arvostamisessa ei ole eroteltu valuuttakurssin ja markkina-arvon vaikutusta. Saamisten ja sijoitusten valuuttakurssierot esitetään sijoitustoiminnan erissä muut tuotot ja kulut muista sijoituksista.

Arvostus ja jaksotus

Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto kirjataan taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintameno. Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu mm. itse tehtyjä atk-järjestelmiä sekä vuokrahuoneistojen perusparannuksia.

Kiinteistöosakkeet merkitään taseeseen hankintameno tai sitä alempana käypään arvoon. Rakennukset ja rakennelmat esitetään suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon suuruusina. Käyttöomaisuusluonteisten kiinteistösijoitusten arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden olennaisuuteen ja pysyvyyteen. Joidenkin kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvoihin sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonnkorotuksia.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintameno tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Pääomarahastojen arvon alentuminen kirjataan kuitenkin rahaston perustamisesta lukien rahaston neljän ensimmäisen toimintavuoden aikana, rahastojen rahastot viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana, vain jos arvon alentumista pidetään pysyvänä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Osakkeet arvostetaan keskihintaperiaatetta käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineisiin luetaan kuuluviksi joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinainstrumentit. Ne kirjataan taseeseen pääsääntöisesti hankintameno määräisinä. Rahoitus-

Liitetiedot →

markkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon välinen erotus jaksotetaan korkotuottoihin vastaeränä niiden hankintameno. Korkotuotot jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot jaksotetaan rahoitusinstrumenttien juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan.

Saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset esitetään nimellisarvossa tai sitä alemmassa käyvässä arvossa. Saamisluonteisten sijoitusten pääomiin liittyvät luottotappiot käsitellään arvonalentumisina.

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Ei-suojaavan johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Positiivinen erotus otetaan huomioon vain toimintapääomalaskelmassa. Lisäksi toimintapääomasta vähennetään ei-suojaavista johdannaisista enimmäistappio, joka on laskettu Value-At-Risk -menetelmää käyttäen. Operatiivisessa suojaustarkoituksessa tehtyjen valuuttajohdannaisten aiheuttamaa enimmäistappiota ei vähennetä toimintapääomasta siltä osin kuin niiden delta-korjattujen kohde-etuksien käyvät arvot vastaavat valuuttamääräisten käteis-sijoitusten käypiä arvoja tilinpäätöspäivänä.

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään omana rivinä sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset merkitään sidotussa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Aikaisemmin tehtyt arvonalennukset palautetaan käyvän

arvon noustessa enintään alkuperäiseen hankintahintaan asti.

Sijoitusten kirjanpitoarvon ja liitetiedoissa esitettävän jäljellä olevan hankintamenon erotus muodostuu arvonorotuksista ja osakkuusyritysten pääomaosuusmenetelmän mukaisista osuuskertymistä.

Poistot

Aineettomista hyödykkeistä, rakennuksista ja niiden ainesosista sekä kalustosta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan. Mikäli arvio poikkeaa tilinpäätöshetkellä aiemmasta arviosta, poistoaikaa muutetaan vastaavasti.

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	5–10 "
Konserniliikearvo ja -reservi	3–10 "
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 "
Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	40–60 "
Teollisuus- ja varastorakennukset	30–50 "
Rakennusten ainesosat	10–15 "
Atk-laitteet ja autot	3–5 "
Muu kalusto	10 "

Sijoitusomaisuusluonteisten kiinteistöjen rakennuksille kohdistetuista tuloutetuista arvonorotuksista tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaikaa vastaava suunnitelman mukainen poisto.

Käyvät arvot

Kiinteistöt ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet on jaettu omassa käytössä olevaan ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jos kiinteistöomaisuuteen kuuluvasta kohteesta vain osa

on yhtiön omassa käytössä, oma käyttö ja muu käyttö määritetään käytettyjen pinta-alojen suhteessa.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot tarkistetaan neljännesvuosittain. Arviointi on tehty käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta. Jokainen kohde arvioidaan erikseen. Sijoituskiinteistöjen arviot perustuvat kiinteistöistä saadun tai saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoilla vallitseviin tuottovaatimuksiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kohteen sijainti, käyttötarkoitus, erityispiirteet, vuokrasopimusten mukainen nykytuotto ja mahdolliset arvonnousuodotukset sekä käytetään alalla julkaistuja tilastoja ja ennusteita. Omassa käytössä olevien kiinteistöjen arviot perustuvat kiinteistön ominaisuudet huomioon ottaen markkinoilta saatavissa oleviin vuokratuottoihin ja vallitseviin tuottovaatimuksiin.

Käypiä arvoja laskettaessa julki- sen kaupankäynnin kohteen olevien osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona käytetään niiden tilinpäätöspäivän ostokurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden, joilla ei ole markkina-arvoa, käypänä arvona käytetään mm. jäljellä olevaa hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa. Muiden vakuutusyhtiöiden osakkeiden käypänä arvona käytetään varovaisesti arvioitua todennäköistä luovutushintaa tai sen puuttuessa substanssiarvoa. Konserni-yritysten osakkeiden käypänä arvona käytetään substanssiarvoa, jäljellä olevaa hankintamenoa ja osakkuusyritysten käypänä arvona pääomaosuusmenetelmän mukaista arvoa tai substanssiarvoa.

Lainasaamisten, talletusten ja

jälleenvakuutustaltesaamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Kulut toiminnoittain

Oman organisaation liikekulut sekä poistot aktivoiduista atk-järjestelmistä ja kalustosta kirjataan tuloslaskelmaan toimintokohtaisesti. Osa niistä kohdistetaan suoraan toiminnoille, osa vuosittain tehtävän työaikatutkimuksen perusteella. Näin ollen toimintojen prosentuaalinen osuus vaihtelee vuosittain. Toimintokohtaiset kulut esitetään tuloslaskelmassa liikekuluissa (vakuutusten hankinta- ja hoito- sekä hallintokulut), maksetuissa korvauksissa (korvaustoiminnan hoitokulut), sijoitustoiminnan kuluissa (kiinteistö- ja muun sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kulut).

Muut tuotot ja kulut

Muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään liikearvon ja konserniliikearvon poiston sekä konsernireservin vähennyksen lisäksi erät, joilla on selvä yhteys konsernin varsinaiseen toimintaan.

Verot ja tilinpäätössiirrot

Tuloverot

Tuloslaskelmassa eritellään tuloveroista satunnaisista eristä johtuvat verot. Katsauskauden verot on laskettu verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon perustuen.

Laskennalliset verot

Emoyhtiöllä ei ole olennaisia kirjanpidon ja verotuksen väliaikaisista jaksotuseroista johtuvia eroja.

Konsernitalinpäätöksessä laskennalliset verovelat ja niiden muutokset sisältävät myös konserniyhtiöiden vapaaehtoisista varauksista ja poisto-

eroista siirretyn osuuden. Verokantana on käytetty tilikautta seuraavan vuoden verokantaa 26 prosenttia.

Tilinpäätössiirrot

Suomen kirjanpitoa ja verotusta koskevien säännösten perusteella yhtiöt voivat kirjata tilinpäätökseensä eräitä verovaikutteisia vapaaehtoisia varauksia sekä suunnitelman ylittäviä poistoja. Vapaaehtoisia varauksia käytetään yhtiöiden tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Varausten määrä tai sen muutos eivät kuvaa yhtiöiden riskejä. Vapaaehtoiset varaukset ja suunnitelman mukaisten poistojen ja elinkeinoverotuksessa sallittujen kokonaispoistojen erotus esitetään konserniyhtiöiden omissa tilinpäätöksissä omana eränään tuloslaskelman erässä tilinpäätössiirrot ja kertynyt erotus taseessa tilinpäätössiirtojen kertymänä. Tilinpäätössiirrot ja niiden kertymä esitetään niistä johtuvaa laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Konsernitalinpäätöksessä konserniyhtiöiden vapaaehtoiset varaukset mukaan lukien tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus jaetaan konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan sisältyvää määrää ei ole sisällytetty konsernitaseen voitonjakokelpoisiin varoihin voitonjaon enimmäismäärää laskettaessa.

Vastuovelka

Vastuovelka on jaettu vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen sen mukaan onko vakuutustapahtuma sattunut ennen tasepäivää vai myöhemmin. Suurin osa vastuista on diskontattu. Vastuovelan laskennassa käytetty

diskonttauskorko on yhtiön hallituksen hyväksymien laskuperusteiden mukainen ja täyttää sosiaali- ja terveysministeriön määräyksen 1999:65 vaatimukset.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella. Ensivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu on diskontattu maksuperusteissa käytetyllä laskuperustekorolla 4,5 prosenttia. Vakuutusmaksuvastuun laskennassa ei ole käytetty zillmeerausta. Säästövakuutuksen päätyttyä määräytyvien lisäetujen vastuuksi on merkitty arvio niiden maksettavasta määrästä säästösummien ja kuolemantapausten yhteydessä vuonna 2007 ja muiden osalta mahdollinen enimmäismäärä takaisinostojen yhteydessä 1.1.2007.

Korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuusta käytetään diskonttausta. Ensivakuutuksen alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on diskontattu maksuperusteissa käytetyllä laskuperustekorolla 4,5 prosenttia. Vastaanotetun jälleenvakuutuksen korvausvastuu perustuu antavan yhtiön ilmoitukseen ja arvioon vielä tilittämättä olevasta korvauskulusta.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3§:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin. Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Kalevan nykyisin harjoittaman liiketoiminnan puitteissa tavoitteena on

Liitetiedot →

antaa voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille laskuperustekoron lisäksi asiakashyvitys, joka mahdollisimman hyvin suojaa säästöt inflaatiolta. Asiakashyvitys päätetään vuosittain ja sen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Vuotuisia hyvityksiä täydentää vuoden 2003 alussa käyttöön otettu säästövakuutuksen päätyttyä määräytyvä ja maksettava lisäetu, joka perustuu yhtiön sijoitusten vuotuisiin tuottoihin suhteessa vakuutuksille vuosittain annettuihin hyvityksiin laskuperustekorko mukaan lukien.

Kalevan myöntämille riskimuotoisille vakuutuksille niiden mahdollisesti tuottamaa ylijäämää palautetaan lisäetuina, jotka perustuvat tuote- ja asiakassegmenttikohtaiseen vahinkokehitykseen.

Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisäetujen antamista vakuutuksenottajille eikä takuupääoman omistajille maksettavaa korkoa.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla. Lisäksi on vakuutusyhtiössä hoidettuja lisäeläketurvajärjestelyjä. Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

1 000 euroa	Konserni/Emoyhtiö	
	2006	2005
1 VAKUUTUSMAKSUTULO		
Ensivakuutus		
Kotimaasta	59 712	53 429
Jälleenvakuutus	126	125
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	59 838	53 554
ENSIVAKUUTUKSEN VAKUUTUSMAKSUTULO		
Henkivakuutus		
Muu yksilöllinen henkivakuutus	43 328	50 892
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	125	-14 055
Muu ryhmähenkivakuutus	16 259	16 592
	59 712	53 429
Jatkuvat vakuutusmaksut	40 786	41 833
Kertamaksut	18 926	11 596
	59 712	53 429
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	59 712	53 429
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista		-2
2 MAKSETUT KORVAUKSET		
Ensivakuutus		
Henkivakuutus	356 383	130 935
Jälleenvakuutus	10	4
Maksetut korvaukset yhteensä	356 393	130 939
Takaisinostot	37 536	23 711
Säästösummien takaisinmaksut	283 359	70 098
Muut	35 498	37 130
Maksetut korvaukset yhteensä	356 393	130 939
3 LISÄEDUT		
Tilikautena varattujen henki- ja eläkevakuutuksen lisäetujen vaikutus tulokseen	-5 461	66 010
Maksetut terminaalibonukset	99 071	22 235
	93 610	88 245

1 000 euroa	Konserni/Emoyhtiö	
	2006	2005
4 KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN		
TULOSLASKELMAN ERÄ LIIKEKULUT		
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1	26
Muut vakuutusten hankintamenot	1 697	1 689
	1 698	1 715
Vakuutusten hoitokulut	3 265	3 532
Hallintokulut	1 046	936
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet (-)	2	-1
	6 011	6 182
KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN		
Korvausten hoitokulut	1 934	1 654
Liikekulut	6 011	6 182
Sijoitusten hoitokulut	2 861	3 060
	10 806	10 896

1 000 euroa	Emoyhtiö	
	2006	2005
5 SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY		
SIJOITUSTOIMINNAN TUOTOT		
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöksiin		
Korkotuotot	46	
	46	
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	1 222	2 970
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	5 253	8 665
	6 475	11 635
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	14 695	11 575
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	22	42
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	27 161	26 081
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	40 869	30 312
	82 747	68 010
Yhteensä	89 268	79 645
Arvon alentumisten palautukset	2 524	3 703
Myyntivoitot	86 787	74 121
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	178 579	157 469
SIJOITUSTOIMINNAN KULUT		
Kulut kiinteistösijoituksista	-4 080	-7 328
Kulut muista sijoituksista	-40 983	-27 566
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut saman konsernin yrityksille	-79	-23
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut muille kuin saman konsernin yrityksille	-114	-158
Yhteensä	-45 256	-35 075
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-6 457	-4 443
Rakennusten suunnitelmapoistot	-188	-166
	-6 645	-4 609
Myyntitappiot	-4 733	-1 435
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-56 634	-41 119
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua	121 945	116 350
Sijoitustoiminnan arvonorotusten oikaisu	-74	-72
SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO TULOSLASKELMASSA	121 871	116 278
Sijoitustoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyvät		
Sijoitustoiminnan valuuttakurssierot	2 079	-2 339

	Jäljellä oleva hankintameno	2006 Kirjan- pito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	2005 Kirjan- pito- arvo	Käypä arvo
6 EMOYHTIÖN SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	6 993	8 251	8 600	7 163	8 505	8 700
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	12 430	12 836	21 566	13 366	13 772	22 568
Kiinteistöosakkeet omistus- yhteisyriksissä	3 759	3 759	4 626	3 375	3 375	4 030
Muut kiinteistöosakkeet	3 101	3 101	3 510	3 109	3 109	3 510
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	16 795	16 795	16 795	19 318	19 318	19 318
	43 078	44 742	55 097	46 331	48 079	58 126
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	15 726	15 726	15 726	18 371	18 371	18 371
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	4	4	4			
Pääomalainat	2 352	2 352	2 352			
	2 356	2 356	2 356	0	0	0
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	375 893	375 893	633 429	430 378	430 378	650 422
Rahoitusmarkkinavälineet	703 659	703 659	695 705	772 104	772 104	777 224
Muut lainasaamiset	2 077	2 077	2 077	2 573	2 573	2 573
Talletukset	77 183	77 183	77 183	132 600	132 600	132 600
	1 158 812	1 158 812	1 408 394	1 337 655	1 337 655	1 562 819
	1 219 972	1 221 636	1 481 573	1 402 357	1 404 105	1 639 316
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää: korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksettua nimellisarvon ja hankinta- hinnan erotusta						
	1 012			-2 781		
Kirjanpitoarvo sisältää Tuloutettuja arvonkorotuksia						
		1 664			1 748	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)						
			259 937			235 211

Osake	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus %	Kirjanpito- arvo EUR	Käypä arvo EUR
-------	------------	-----	---------------------	-------------------------	-------------------

7 EMOYHTIÖN OMISTAMAT TOISTEN YRITYSTEN OSAKKEET JA OSUUDET

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva 31.12.2006

Kotimaiset osakkeet ja osuudet

PÖRSSIYHTIÖT

Ahlström Oyj	Suomi	29 000	0,06	638 000	652 500
Alma Media Oyj	Suomi	4 189 281	5,61	12 388 902	38 331 921
Amer Sports Oyj	Suomi	151 100	0,21	2 373 462	2 514 304
Aspocomp Group Oyj	Suomi	1 000 000	4,98	1 780 000	1 780 000
Basware Oyj	Suomi	93 800	0,82	765 089	1 223 152
Comptel Oyj	Suomi	6 991 875	6,53	12 585 375	12 585 375
Elektrobit Group Oyj	Suomi	1 000 000	0,77	2 050 000	2 050 000
Finnlines Oyj	Suomi	200 000	0,49	2 065 965	3 440 000
FIM Group Oyj	Suomi	170 000	0,40	977 500	1 020 000
Huhtamäki Oyj	Suomi	450 000	0,43	4 950 405	6 691 500
Ilkka-Yhtymä Oyj	Suomi	257 238	1,75	1 718 350	2 839 908
Kemira Oyj	Suomi	769 627	0,62	6 240 346	13 106 748
Nokia Oyj	Suomi	1 200 000	0,03	13 775 341	18 576 000
Norvestia Oyj	Suomi	189 700	1,24	1 134 103	1 745 240
Outokumpu Oyj	Suomi	361 800	0,20	3 969 794	10 730 988
Outokumpu Technology Oyj	Suomi	180 000	0,43	2 251 648	4 086 000
Perlos Oyj	Suomi	400 000	0,76	1 404 000	1 404 000
Salcomp Oyj	Suomi	1 280 000	3,28	3 328 000	3 328 000
Sampo Oyj	Suomi	6 127 855	1,08	21 657 775	124 272 899
Sanoma-WSOY Oyj	Suomi	1 142 742	0,69	18 108 133	24 214 703
Satama Interactive Oyj	Suomi	1 100 000	2,69	1 089 000	1 089 000
Stora Enso Oyj	Suomi	774 900	0,10	8 858 636	9 298 800
Tamfelt Oyj Abp	Suomi	322 917	1,17	2 695 031	3 429 379
Tecnomen Oyj	Suomi	1 300 000	2,20	2 184 000	2 184 000
Teleste Oyj	Suomi	785 900	4,52	3 887 914	9 140 017
Turvatiimi Oyj	Suomi	2 190 666	3,54	679 106	679 106
Uponor Oyj	Suomi	320 000	0,44	2 061 158	9 043 200
Vaisala Oyj	Suomi	190 800	1,05	3 332 280	6 258 240
Wärtsilä Oyj Abp	Suomi	166 974	0,17	1 931 526	6 754 098
YIT-Yhtymä Oyj	Suomi	1 135 000	0,90	6 760 566	23 755 550
YHTEENSÄ				147 641 406	346 224 628

TYTÄRYHTIÖT

Finanssi-Sampo Oy	Suomi	1 600 000	100,00	15 726 420	15 726 420
YHTEENSÄ				15 726 420	15 726 420

OSAKKUUSYRITYKSET

SaKa Hallikiinteistöt Oy	Suomi	480	48,00	3 840	3 840
YHTEENSÄ				3 840	3 840

MUUT YHTIÖT

Atine Group Oyj	Suomi	495 000	2,26	668 723	742 500
Ipsat Therapies Oy	Suomi	9 871	4,66	782 551	782 551
VVO-yhtymä Oyj	Suomi	103 920	1,73	2 006 072	2 006 072
YHTEENSÄ				3 457 345	3 531 123

Osake	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus %	Kirjanpito- arvo, EUR	Käypä arvo EUR
SIJOITUSRAHASTOT					
Erikoissijoitusrahasto Eliksir	Suomi	10 611 490	-	10 659 517	12 524 318
Fourton Odysseus Kasvu	Suomi	56 225	-	7 051 868	9 744 870
Mandatum Europe Enhanced Index	Suomi	8 263 162	-	9 325 714	15 603 329
Mandatum European Opportunities Kasvu	Suomi	17 229 942	-	17 229 942	24 442 396
Mandatum High Yield Kasvu	Suomi	37 075 412	-	37 342 882	40 325 071
Mandatum Itä-Eurooppa Kasvu	Suomi	2 277 700	-	2 736 281	7 082 212
Mandatum Kultra Kasvu	Suomi	893 727	-	1 000 000	1 217 497
Mandatum North America Enhanced Index	Suomi	8 875 147	-	10 130 682	11 769 511
Mandatum Raaka-Aine Kasvu	Suomi	11 413 086	-	11 237 324	11 237 324
Mandatum Russia Kasvu	Suomi	1 867 417	-	2 349 612	5 037 675
Mandatum Russia Small Cap Kasvu	Suomi	1 929 664	-	2 000 000	2 596 941
Mandatum US Bond Kasvu	Suomi	32 236 101	-	30 000 000	30 252 292
Mandatum US Small Cap Value Kasvu	Suomi	4 569 616	-	4 474 023	7 436 958
Sampo Japani Osake Kasvu	Suomi	75 960 390	-	9 242 273	10 415 689
Turun Yliopiston Juhlavuoden Rahasto B	Suomi	10 064	-	908 816	908 816
YHTEENSÄ				155 688 934	190 594 901
PÄÄOMARAHASTOT					
CapMan Real Estate I Ky	Suomi	-	-	3 604 480	3 604 480
MB Equity Fund III Ky	Suomi	-	-	649 923	649 923
Mandatum Pääomarahasto I Ky	Suomi	-	-	2 339 170	2 339 170
Nordic Mezzanine Fund 2 Ltd	Suomi	-	-	570 042	570 042
YHTEENSÄ				7 163 616	7 163 616
MUUT				2 196 851	2 379 514
KOTIMAISET OSAKKEET JA OSUDET YHTEENSÄ				331 878 412	565 624 041
Ulkomaiset osakkeet ja osuudet					
PÖRSSIYHTIÖT					
Nordea Bank Ab	Ruotsi	1 796 500	0,07	15 154 413	21 054 980
TeliaSonera AB	Ruotsi	400 000	0,01	2 508 000	2 508 000
YHTEENSÄ				17 662 413	23 562 980
SIJOITUSRAHASTOT					
Schroder European Smaller Companies Fund	Tanska	536 730	-	4 450 479	14 883 524
Trigon New Europe Small Cap Fund	Viro	510 285	-	4 096 878	4 430 195
Richelieu France	Ranska	13 227	-	4 994 251	5 910 882
Lloyed George Asia Small Companies Fund	Hong Kong	99 843	-	7 350 294	10 402 751
JF Japanese Smaller Company Trust	Japani	10 380	-	2 624 521	3 876 965
Comgest Panda	Luxemburg	5 154	-	6 359 772	8 261 072
YHTEENSÄ				29 876 195	47 765 389

Osake	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus %	Kirjanpito- arvo, EUR	Käypä arvo EUR
PÄÄOMARAHASTOT					
Access Capital II A L.P.	Iso-Britania	-	-	1 701 606	1 701 606
Access Capital II B L.P.	Iso-Britania	-	-	1 829 537	1 829 537
Access Capital II C L.P.	Iso-Britania	-	-	2 118 686	2 118 686
BOF III CV Investor LP (Gilde Buyout Fund III)	Alankomaat	-	-	610 586	610 586
CapMan Buyout VIII (Guernsey)	Iso-Britania	-	-	543 800	543 800
EQT IV (Nro1) Limited Partnership	Alankomaat	-	-	2 542 178	2 542 178
VenCap Syndication Trust (Capital Recovery Syndication Trust Class Fund 2002)	Caymansaaret	-	-	1 425 530	1 425 530
Procuritas Capital Partners II-SEK	Ruotsi	-	-	1 279 915	1 279 915
YHTEENSÄ				12 051 838	12 051 838
MUUT				154 733	154 733
ULKOMAISET OSAKKEET JA OSUDET YHTEENSÄ				59 745 180	83 534 940
KAIKKI YHTEENSÄ				391 623 592	649 158 982

1 000 euroa

1.1-31.12.2006

8 KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

Takuupääoma 1.1.-31.12.2006	8 409
Pohjarahasto 1.1.-31.12.2006	168
Arvonkorotusrahassto 1.1.-31.12.2006	841
Varmuusrahasto 1.1.	141 978
Siirrot	4 000
Varmuusrahasto 31.12.	145 978
Hallituksen käyttövarat	
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot 1.1.	137
Vähennykset	-15
Hallituksen käyttövarat 31.12.	122
Edellisten tilikausien tappio 1.1.	1 252
Siirto edellisten tilikausien voittoon/tappioon	7 286
Takuupääoman korkoon	-840
Varmuusrahastoon	-4 000
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	3 698
Tilikauden voitto	4 016
Yhteensä	163 232

1 000 euroa

1.1–31.12.2006

LASKELMA VOITONJAKOKELPOISISTA VAROISTA

Tilikauden voitto	4 016
Varmuusrahasto	145 978
Hallituksen käyttövarat	122
Edellisten tilikausien voitto	3 698
– Määrä, joka konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätössiirroista on konsernitilinpäätöksessä merkitty omaan pääomaan	–2 217

Voitonjakokelpoiset varat yhteensä **151 597**

EMOYHTIÖN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

Takuupääoma 1.1.–31.12.2006	8 409
Pohjarahasto 1.1.–31.12.2006	168
Varmuusrahasto 1.1.	141 978
Siirrot	4 000
Varmuusrahasto 31.12.	145 978
Hallituksen käyttövarat	
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot 1.1.	137
Vähennykset	–15
Hallituksen käyttövarat 31.12.	122
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	12
Siirto edellisten tilikausien voittoon/tappioon	4 939
Takuupääoman korkoon	–840
Varmuusrahastoon	–4 000
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	111
Tilikauden tulos	4 926
Yhteensä	159 714

Kpl	Konserni/Emoyhtiö	
	2006	2005

9 TAKUUPÄÄOMAN JAOTTELU

3 ääntä/osuus	50 000	50 000
Nimellisarvo / osuus (euroa)	168	168

Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta takuupääoman korotukseen, optio-oikeuksien antamiseen eikä vaihtovelkakirjalainan ottamiseen.

1 000 euroa	Emoyhtiö	
	2006	2005

10 VASTUUT

Sijoitussitoumukset	38 393	36 699
---------------------	--------	--------

Arvonlisäverovähennykset		
Uudisrakentamisesta ja kiinteistöjen perusparannuksista vuosina 1999–2004	206	225

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä		1 009
---	--	-------

Muut omat sitoumukset		
Vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	111	111

Johdannaissopimukset

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset

Ostetut

Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*		
--------------	----------------------------	--	--

Asetetut

Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*		51 788
--------------	----------------------------	--	--------

Optiosopimukset

Ostetut

Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*	401 000	662 000
			716

Asetetut

Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*	196 000	383 000
		544	2 300

Valuuttajohdannaiset

Termiinisopimukset, avoimet

Ei-suojaavat	kohde-etuus	140 603	103 567
	käypä arvo*	1 348	612

1 000 euroa				Emoyhtiö	
				2006	2005
Valuuttajohdannaiset					
Termiinisopimukset, lukitut					
	Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*	53 231	40 951	
Optiosopimukset					
Ostetut					
	Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*	11 458	59 514	
			27	16	
Asetetut					
	Ei-suojaavat	kohde-etuus käypä arvo*	6 574	104 319	
			22	370	
Lukitut					
	Ei-suojaavat	kohde-etuus	12 994		
Raaka-ainejohdannaiset					
	Ei-suojaavat	kohde-etuus	22 701	11 152	
		käypä arvo*	253	282	

* Osakejohdannaisten käypä arvo sisältää saatua ja maksettua preemiota.

Primasoft Oy on osallisena Sampo Oyj:n arvonlisäverovelvollisuusryhmän verovalitusprosessissa, jonka toisena osapuolena on Konserniverokeskus. Sampo Oyj:n arvonlisäverovelvollisuusryhmä/Primasoft Oy pitää Konserniverokeskuksen joulukuussa 2004 tekemiä jälkiverotuspäätöksiä perusteettomina ja on valittanut näistä päätöksistä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Mikäli Konserniverokeskuksen jälkiverotuspäätökset vireillä olevasta verovalitusprosessista huolimatta jäävät lopullisiksi, Primasoft Oy:lle arvioidaan aiheutuvan enimmillään 5,4 miljoonan euron kustannukset.

Primasoft Oy:n taseessa on saatavana ja velkana muiden asiassa osallisten arvonlisäverovelvollisuusryhmän yhtiöiden osuudet.

Konsernilla ei ole muita vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 pykälän 3 momentin mukaisia vastuusitoumuksia.

1 000 euroa	2006	2005	2004	2003	2002
11 EMOYHTIÖN TUNNUSLUVUT					
Toimintapääoma					
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	158 875	154 803	150 745	146 549	146 389
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2 495	2 551	2 846	2 972	2 871
Omaisuuuden käyvien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	259 937	235 211	146 958	104 569	88 907
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	649	2 596	4 153	3 989	176
Aineettomat hyödykkeet ja muut erät	-1 713	-1 409	-549	-710	-658
Toimintapääoma	420 243	393 752	304 153	257 369	237 685
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n toimintapääomavaatimus	65 855	72 286	78 062	70 818	65 871
Runsa vahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	38 903	32 866	29 920	27 824	22 233
MUUT TUNNUSLUVUT					
Liikevaihto	171 708	169 830	206 017	271 892	180 552
Vakuutusmaksutulo	59 838	53 554	109 824	162 826	118 151
Liikekustannussuhde prosentteina kuormitustulosta	57,9 %	59,6 %	61,7 %	62,3 %	67,9 %
Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,8 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	10,0 %	13,4 %			
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuvelasta	44,5 %	34,9 %	28,0 %	24,4 %	24,3 %
Kokonaispääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin)	10,3 %	14,1 %	10,2 %	10,3 %	0,1 %
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	32	41	44	42	37
Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	420 243	393 752	304 153	257 369	237 685
Tasoitusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	38 903	32 866	29 920	27 824	22 233
Vakavaraisuuspääoma	459 146	426 618	334 073	285 193	259 918

1 000 euroa

2006

2005

Henkivakuutusyhtiön tulosanalyysi

Vakuutusmaksutulo	59 662	60 574
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset	121 871	116 278
Maksetut korvaukset	-356 393	-129 756
Vastuavelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta	285 468	57 433
Liikekulut	-6 011	-6 183
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta	104 597	98 346
Liikevoitto tai -tappio	104 597	98 346
Tasoitusmäärän muutos	-6 037	-2 946
Lisäedut (asiakasedut)	-93 610	-88 245
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 950	7 155
Tilinpäätössiirrot	55	295
Tuloverot ja muut välittömät verot	-80	-2 511
Tilikauden voitto tai tappio	4 925	4 939
Kokonaistulos		
Liikevoitto / -tappio		
voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, lisäetuja (asiakasetuja), satunnaisia erii, tilinpäätössiirtoja ja veroja	104 597	98 346
+/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos	22 780	86 695
Kokonaistulos	127 377	185 041

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. – 31.12.v

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan laskettu ns. mukautettua Dietz'in kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun käypään arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle

Lainasaamiset	8,6 %	7,0 %
Joukkovelkakirjalainat	-0,2 %	5,7 %
* josta korkorahastoja	5,5 %	8,2 %
Muut rahoitusmarkkinävälineet ja talletukset	2,8 %	2,2 %
* josta korkorahastoja	0,0 %	0,0 %
Osakkeet ja osuudet	26,3 %	37,8 %
Kiinteistösijoitukset	7,5 %	6,3 %
* josta sijoitusrahastoja ja yhteisijoitusyrityksiä	0,0 %	0,0 %
Muut sijoitukset	-8,8 %	9,4 %
Sijoitukset yhteensä	10,0 %	13,5 %
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut		
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	10,0 %	13,4 %

1 000 euroa**2006****2005****Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely****Suorat nettotuotot**

Lainasaamiset	200	214
Joukkovelkakirjalainat	15 777	18 617
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	11 156	7 079
Osakkeet ja osuudet	14 695	11 575
Kiinteistösijoitukset	2 396	4 307
Muut sijoitukset		
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-371	-205

Arvonmuutokset kirjanpidossa

Osakkeet ja osuudet	82 830	44 598
Joukkovelkakirjalainat	-4 139	22 848
Kiinteistösijoitukset	1 187	6 344
Muut sijoitukset	-1 860	902

Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa**121 871****116 279****Arvostuserojen muutos**

Osakkeet ja osuudet	37 890	105 878
Joukkovelkakirjalainat	-15 286	-12 224
Kiinteistösijoitukset	307	-5 403
Muut sijoitukset	-287	-117

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin**144 495****204 413****Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta****18 400****11 817****Sijoitusjakauma (käyvin arvoin)**

Lainasaamiset	2 077	2 273
Joukkovelkakirjalainat	419 425	647 199
* sisältää korkorahastoja	70 577	87 682
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	421 224	355 645
* sisältää korkorahastoja	0	0
Osakkeet ja osuudet	558 420	584 036
Kiinteistösijoitukset	60 850	58 126
* sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyhtiöitä	3 604	2 595
Muut sijoitukset	12 473	10 240
Sijoitukset yhteensä	1 474 469	1 657 519

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevaihto

vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ muut tuotot

Vakuutusmaksutulo

Ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde prosentteina kuormitustulosta

(liikekulut + korvausten selvittelykulut) / kuormitustulo

Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta

(liikekulut + korvausten selvittelykulut) / aloittavan taseen loppusumma

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan laskettu ns. mukautettua Dietz:in kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun käypään arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Kokonaispääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin)

(Liikevoitto + vieraan pääoman korot ja kulut + vastuuelan perustekorko + arvonkorotusrahaan kirjattu arvonkorotus/peruutus + sijoitusten arvostuserojen muutos) / (taseen loppusumma + sijoitusten arvostuserot) (nimittäjässä vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuelasta

Vakavaraisuuspääoma suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta

Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa

Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen + tilinpäätössiirtojen kertymä +/- sijoitusten arvostuserot +/- laskennalliset verovelat + pääomalainat
– aineettomat hyödykkeet +/- muuta laissa säädetyt erät

Vakavaraisuuspääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa

Toimintapääoma + tasoitusmäärä

TULOVEROT

	2006	2005
Tilikauden verot	336	2 495
Hyväksiluetut yhtiöveronhyvitykset	-238	-2 412
Kirjattu yhtiöveronhyvityksiä tuloslaskelmaan		2 412
Aikaisempien tilikausien verot	-19	16
Verot tuloslaskelmassa	79	2 511
Käyttämättömät yhtiöveronhyvitykset vuosilta 2001–2004	18 372	18 599

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilivuodelta 2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää konsernin ja emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja emoyhtiön hallinnosta. Tilikauden aikana suoritetusta valvontatarkastuksesta on annettu erillinen kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain ja vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä 19. maaliskuuta 2007

Tomi Englund
KHT

Kunto Pekkala
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvostolle on esitetty Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan vuoden 2006 toimintakertomus ja tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen sekä tilintarkastuskertomus. Hallintoneuvosto, jolla ei ole esitetyn johdosta huomautettavaa, jättää toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle sekä ehdottaa, että toimintakertomus ja tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen vahvistettaisiin ja että hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 28. maaliskuuta 2007

Hallintoneuvoston puolesta

Klaus Sohlberg
puheenjohtaja

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan riskienhallinnan liitetiedot 2006

1 Kalevan riskienhallintaperiaatteet 31.12.2006

1.1 Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinnan avulla toimintaan kohdistuvat erilaiset riskit pyritään mahdollisimman hyvin tunnistamaan, niitä pystytään arvioimaan, rajoittamaan ja valvomaan. Tavoitteena on rajata riskit Kalevan hallituksen hyväksymälle tasolle kaikkien toimintojen osalta. Riskeille asetetaan kvantitatiiviset rajat. Riskienhallinnan valvontarajoja ja menettelytapojen noudattamista seurataan jatkuvasti. Rajojen ylitykset ja poikkeamat riskienhallinnan menettelytavoista tulee arvioida ja raportoida viipymättä.

Kaleva on Sampo-konsernin yhteistoimintayhtiö, joka tekee läheistä yhteistyötä Sammon tytäryhtiön Henki-Sammon ja If Vahinkovakuutusyhtiön kanssa. Tästä syystä Kaleva noudattaa soveltuvin osin Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteita, joissa myös henkivakuutus toiminnan erityispiirteet on otettu huomioon.

1.2 Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Kalevan hallituksella on vastuu riskienhallintatoimintojen järjestämisestä ja riskienhallintasuunnitelman laadinnasta. Hallituksen on vuosittain hyväksyttävä koko toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma, jossa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Hallituksen vastuulla on myös se, että kaikille toimintojen osa-alueille on olemassa ajan tasalla olevat selkeät kirjalliset toimintaperiaatteet ja valvonta siitä, että näitä periaatteita noudatetaan. Hallitus myös hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, jolla erityisesti operatiivisiin riskeihin

painottuva tarkastustoiminta kohdistetaan valittuihin tuotealueisiin ja prosesseihin.

2 Vakuutustekniset riskit

2.1 Vakavaraisuusasetus

Kalevan vakavaraisuusasetus on virall-

Korkoriskiä on pyritty pienentämään myös vastuuelkaan sisältyvillä huomattavilla puskurierillä. Runsaan 272 miljoonan euron lisäetujen vastuuta voidaan käyttää lisäetujen maksamisen ohella myös laskuperusteista aiheutuvien tappioiden kattamiseen. Vakavaraisuuspääoma huomioon otta-

Kalevan vakavaraisuuslukuja (milj. euroa)	31.12.2006	31.12.2005
Toimintapääoma	420,2	393,8
Toimintapääoman vähimmäismäärä	65,9	72,3
Vakavaraisuuspääoma	459,1	426,6
Vakavaraisuuspääoma vastuuelasta	44,5 %	34,9 %
Laajennettu toimintapääoma	689	677

listen tunnuslukujen valossa hyvä ja yhtiö ylittää reilusti kaikki vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset vuoden 2006 päätyttyessä.

2.2 Vastuuelan korkoriski

Kalevan säästöhenkivakuutuksissa suurimmat riskit ovat vallitsevaan korkotasoon nähden korkea kiinteä laskuperustekorko sekä suureen osaan vakuutuksista liittyvä oikeus maksaa lisämaksuja. Jälkimmäinen riski pienehti merkittävästi, kun vuoden 2004 aikana Optimi-vakuutuksien lisämaksuja koskevat rajoitteet astuivat voimaan. Tulevien lisämaksujen teoreettinen enimmäismäärä on rajoitusten jälkeen noin 1,1 miljardia euroa. Tarvittaessa vakuutusehdot mahdollistavat uusia rajoituksia Optimien lisämaksuille.

Kalevan vastuuelkaan sisältyvät vakuutussäästöt ovat kaikki perustekorkoisia 4,5 prosentin laskuperustekorolla. Yhteensä noin 725 miljoonan euron vakuutussäästöistä eräänny vuonna 2007 säästöjä yli 50 miljoonaa euroa. Päätyviä säästövakuutuksia voi jatkaa ainoastaan niihin liittyvän riskiturvan osalta.

en Kalevalla on yhteensä runsaan 700 miljoonan euron puskuri muun muassa laskuperustekorkoon liittyvän riskin hallitsemiseen.

Vastuuelka on tilinpäätöksessä diskontattu 4,5 prosentin laskuperustekorolla, joka on korkeampi kuin riskitön korko. Tämän vuoksi on tehty laskelma siitä, mikä Kalevan vastuuelka olisi ollut jos säästövakuutusten vastuut olisi diskontattu 4,5 prosentin sijasta riskittömällä korolla. Riskittömällä korolla diskontattu varsinainen vastuuelka olisi 31.12.2006 ollut noin 70 miljoonaa euroa suurempi kuin laskuperustekorolla diskontattu. Tämä täydennystarve tulee hyvin katetuksi edellä mainittuun 272 miljoonaan euroon sisältyvällä 253 miljoonan euron vastuulla, joka on varattu säästövakuutusten päätyttyä määrättyihin lisäetuihin.

Tehty laskelma osoitti myös, että jos riskitön korko olisi ollut koko korkokäyrän osalta noin 2,3 prosenttiyksikköä alempana, olisi yhtiön todellinen toimintapääoma ollut sama kuin sen vähimmäismäärä. Laskelman mukaan riskittömällä korolla diskontatun vastuuelan duraatio oli 21 vuotta.

Korkoriskistä hallitus saa päivitettyä tietoa tarvittaessa ja raportoinnista vastaa yhtiön aktuaari. Yhtiö on päättänyt hallita korkoriskiä ensisijaisesti aikaisemmin mainituilla vakuutusvarauspääomilla ja olla toistaiseksi hankkimatta suojaa laajoilla Receiver Swaption -rakenteilla.

2.3 Vakuutustoiminnan riskit

Riskihenkivakuutuksiin sisältyvistä vakuutusteknisistä riskeistä merkittävimpiä ovat kuolleisuuteen, työkyvyttömyyteen ja sairastuvuuteen liittyvät riskit. Näitä riskejä rajoitetaan vakuutusehdoilla, huolellisella vastuuvallinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla, turvasummia rajoittamalla sekä jälleenvakuutuksella.

Yksilöllisten riskivakuutusten vastuuvallinnassa käytetään pääasiassa jälleenvakuuttajan, Henkivakuutusosakeyhtiö Retron laatimia ja ylläpitämiä ohjeita. Vakuutusten hinnoittelussa lähtökohtana on ensisijaisesti maksujen turvaavuus. Tariffointi perustuu sekä alalla yleisesti käytössä oleviin kuolleisuus- ja työkyvyttömyysfunktioihin että yhtiön omiin varsinkin kattaviin tilastoihin. Vuosittaisilla riskiperuste-analyysillä seurataan hinnoittelun oikeellisuutta. Koko Kalevan riskiliikkeen vahinkosuhte eli havaittu riskimeno suhteessa perustemenoon vuonna 2006 oli 71 prosenttia ennen lisäetujen antamista.

Analyysien pohjalta tarkistetaan myynnissä olevien tuotteiden hinnoittelua ja vakuutusehtojen sisältöä. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa yhtiöllä on mahdollisuus korottaa myös olemassa olevan kannan maksuja korvaussuhteen heikentyessä. Tätä mahdollisuutta on vuosien mittaan käytetty ja tullaan jatkossakin käyttämään. Erityisesti sairauskuluvakuutusten korvausmeno ylittää jatkuvasti elinkustannusindeksillä mitatun inflaation ja

aiheuttaa tarvetta ylimääräisiin vakuutusmaksujen korotuksiin.

Kalevan pääasiallinen ja ainoa myynnissä oleva riskivakuutus on ryhmähenki- ja tapaturmavakuutus Ryhmäsampo Primus. Tuotteen hinnoittelu perustuu ryhmälennukseen, jota voidaan tarkistaa molempiin suuntiin järjestökohtaisen vahinkokehityksen mukaisesti. Järjestökohtaiseen hinnoitteluun siirtyminen edellyttää riittävän laajaa historiatietoa vakuutusvuosissa mitattuna.

Yhtiön hallitus päättää vuosittain omalla vastuulla pidettävän riskin enimmäismäärän. Yksittäisistä kuolemantapaussummista on 0,5 miljoonaa euroa ylittävä osa jälleenvakuutettu. Useampaan kuolemantapaukseen johtavia katastrofeja varten Kaleva osallistuu suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden katastrofipooliin.

Kalevalla on tasoitusmäärässä lähes 39 miljoonaa euroa varattuna poikkeuksellista korvausmenoa varten. Tehtyjen simulointien perusteella tämä määrä kattaa erittäin suurella todennäköisyydellä kuviteltavissa olevien onnettomuuksien Kalevalle aiheutuvan korvausmenon. Suurimpana onnettomuutena on simuloinneissa käytetty mallina Itämerellä 1994 tapahtunutta matkustaja-autolautta MV Estonian uppoamista, jolloin 852 ihmistä menetti henkensä. Simuloinnin perusteella 1000 suomalaisen aikuisen hukkuminen lisäisi Kalevassa korvausmenoa alle 5 miljoonaa euroa yli 99 prosentin todennäköisyydellä.

Mahdollista pandemiaa varten ei ole saatu jälleenvakuutusuojaa kohtuullisin ehdoin. Käytettävissä ei ole myöskään luotettavia ennusteita kuolevuudesta pandemian sattuessa. Pandemian vaikutusta Kalevan vakuutus-kannassa voidaan havainnollistaa kahdella tavalla. Kuolevuuden kaksinker-taistuminen merkitsisi korvausmenon

kasvua noin 12 miljoonalla eurolla. Toi-nen laskelma saadaan sosiaali- ja ter-veysministeriön 2006 julkaisemasta kansallisesta varautumissuunnitel-masta influenssapandemiaa varten. Rokotteiden kohdentamista koskevassa laskelmassa käytetty skenaario ilman rokotteita merkitsee 0,2 prosenttiyksikön lisäkuolevuutta Kalevan vakuutet-tujen joukossa ja korvausmenon kasvua noin 13 miljoonalla eurolla.

Kuolleisuuden lisääntyessä mer-kittävästi yhtiöllä on mahdollisuus vähentää myös lisäetuina maksettavien vakuutussummien ylittävien kuole-mantapaussummien maksamista kuolemantapausten yhteydessä tai jopa luopua lisäetujen maksamisesta.

Vakavalla pandemialla on suurella todennäköisyydellä sairastuvuuden ja lisäkuolleisuuden lisäksi muitakin taloudellisia seurauksia. Oletettavaa on, että samanaikaisesti sekä korot että kiinteistöjen ja osakkeiden arvot alenevat maailmanlaajuisesti, mikä pienentäisi vakavaraisuuspääomaa.

Pandemialle käänteinen riski on yleinen eliniän piteneminen. Kalevan vakuutus-kannassa riski on vähäinen, sillä Kalevalla ei ole eläkevakuutuksia ja miltei kaikissa säästöhenkivakuutuksissa on vähintään säästöjen suu-ruinen henkivakuutusurva.

Vakuutustoimintaan liittyy myös kustannusriski eli vakuutuksista perit-tävät kustannuserät (kuormitustulo) ei-vät riitä kattamaan toiminnan vaatimia liikekuluja joko hetkellisesti tai pidem-mällä aikavälillä. Kalevan vakuutus-toiminnassa kustannusriski on hyvin hallinnassa, sillä ns. liikekustannus-suhde eli liikekulut suhteutettuna kuormitustuloon on vakiintunut 60–70 prosentin tasolle.

3 Sijoitustoiminnan riskit

3.1 Sijoitusriskienhallinta

Suurimmat sijoitustoiminnan tulosta uhkaavat riskit ovat sijoitusten arvojen alentuminen sekä vastuuvelan tuotto-vaatimukseen nähden odotettua alhaisempi tuotto. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan hajauttamalla sijoituskanta mahdollisimman hyvin instrumenteittain, sektoreittain ja maittain.

Kalevan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään sijoituskannan tavoitejakautuma, instrumenttikohtaiset vaihteluvälit, sijoitustoiminnan organisointi sekä päätös- ja toimivaltuudet. Sijoitussuunnitelma sisältää myös ohjeistuksen johdannaisten käytöstä. Hallituksen nimeämä sijoituskomitea valvoo sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen periaatteiden noudattamista ja raportoi sijoitustoiminnan osalta yhtiön hallitukselle.

3.2 Vastuuvelan kateomaisuus

Kalevan sijoitustoiminnassa tavoitteena on sijoitusten turvaavuus ja hyvä tuotto. Turvaavuustavoitteista keskeisin on toimintapääoman turvaaminen ja kartuttaminen. On myös huolehdittava siitä, että vastuuvelan katteena olevien varojen katearvo on jatkuvasti vähintään yhtä suuri kuin VYL:n säännösten mukaan määritelty katettava määrä.

Kalevan vastuuvelan katteeseen hyväksyttävien varojen yhteismäärä oli 31.12.2006 tilanteessa 1 287 miljoonaa euroa eli 120,1 prosenttia vastuuvelas- ta. Omaisuuseriä, jotka jäävät katekel- poisuuden ulkopuolelle oli yhteensä 178 miljoonaa euroa eli 16,6 prosenttia vastuuvelasta.

Sijoitusomaisuus on pidettävä hajautettuna siten, että vältetään ensi- vakuutusliikettä harjoittavan vakuutus- yhtiön vastuuvelan katteesta 24.3.1995 annetun asetuksen mukaiset riskikes-

kittymät. Yhtiössä niiden kehittymistä seurataan säännöllisesti tarkoitusta varten kehitetyn tietojärjestelmän avulla.

3.3 Sijoitustoiminnan markkinariskit

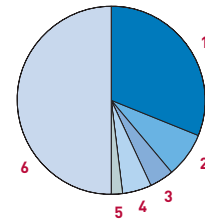
Kalevan sijoitustoiminnassa saavutettiin 10 prosentin tuotto vuonna 2006. Osakesijoitukset tuottivat erityisen hyvin. Korkosijoituksissa duraatio pidettiin lyhyenä ja varauduttiin korkojen nousuun.

Viereisissä kuvissa ja sivulla 7 on esitetty Kalevan sijoitussalkun jakau- ma eri näkökulmista.

Varoja allokoitaessa otetaan huomioon yhtiön vastuuvelan rakenne ja vaatimukset, riskinkantokyky ja -halu sekä viranomaisvaatimukset. Sijoitus- riskiä seurataan herkkyyksianalysillä. Tällöin sijoituskannan pitkän aikavälin arvomuutosriskin laskennassa käytetään omaisuuslajikohtaisia, kiinteitä hajontalukuja, jotka yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain. Kokonaisriskiä lasket- taessa oletetaan, että kaikki osamark- kinat laskevat hajontalukunsa verran yhtä aikaa. Kokonaisriski ei saa ylittää yhtiön toimintapääoman ja sen vähim- mäismäärän erotusta. Vuoden 2006 päättyessä kokonaisriski oli runsaat 150 miljoonaa euroa sallittua määrää pienempi.

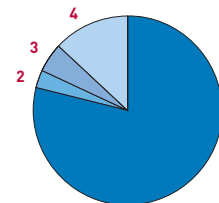
Kalevan valuuttastrategia perus- tuu aktiiviseen valuuttaposition hallin- taan. Tavoitteena on absoluuttisen lisä- arvon tuottaminen suhteessa tilantee- seen, jossa valuuttamääräisiin sijoituk- siin liittyvä valuuttariski on täysin suo- jattu. Avoin valuuttaposition muodostuu alla olevien valuuttamääräisten sijoit-usten ja niihin kohdistuvien suojausten erotuksesta Yksittäisten valuuttaposi- tioiden koko lasketaan delta-korjattu- na. Suojausasteen vaihteluvälit ovat 0 %–120 %. Avoin valuuttariski sisältyy omana riskiluokkana kokonaisriski- laskelmaan.

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2006

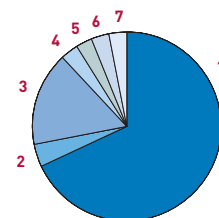
1	EUR jvk-lainat, valtiot	31 %
2	EUR jvk-lainat, yritykset	8 %
3	USD jvk-lainat	4 %
4	High Yield	5 %
5	Kehittyvät markkinat	2 %
6	Rahamarkkinat	50 %

Korkosijoitukset luottokelpoisuusluokittain

1	AAA - A-	79 %
2	BBB+ - BBB-	3 %
3	BB+ - B-	5 %
4	Luokittelemattomat	13 %

Osakesijoitusten allokaatio 31.12.2006

1	Suomi	68 %
2	Ruotsi	4 %
3	Eurooppa	16 %
4	Pohjois-Amerikka	3 %
5	Japani	3 %
6	Itä-Eurooppa	3 %
7	Kaukoita	3 %

Johdannaissopimuksista yhtiölle koitua mahdollinen enimmäistappio 1,5 miljoonaa euroa on vähennetty toimintapääomasta ja laskettu Value-at-Risk -menetelmällä.

3.4 Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan. Luottoriski voidaan jakaa liikkeeseenlaskijariskiiin ja vastapuoliriskiiin. Luottoriskiä pyritään rajaamaan ja hallitsemaan liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimitein

4 Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on riski tappiosta, joka aiheutuu riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä, ihmisistä tai ulkoisista tapahtumista. Operatiiviseen riskiin sisältyy myös oikeudellinen ja maine-riski. Riskit jaetaan kahdeksaan luokkaan: sisäiset väärinkäytökset, ulkoiset väärinkäytökset, henkilöstöhallinnan puutteet, puutteet toimintatavoissa suhteessa asiakkaisiin, tuotteisiin tai liiketoiminnan harjoittamiseen, fyysisen omaisuuden vahingoittuminen, toiminnan keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt, puutteet toimintaprosesseissa sekä ulkoisen toimintaympäristön muutokset.

Operatiivinen riski toteutuu esim. kuluina, korvauksina, maineen menetyksenä, vääränä positio-, riski- ja

tulostietona tai toiminnan keskeytymisenä. Operatiivisten riskien hallinta lisää koko yhtiön sisäisten prosessien hallinnan tehokkuutta ja tuottavuutta ja vähentää tuottojen vaihtelua. Operatiivisten riskien koordinoitu hallinta antaa johdolle kokonaisvaltaisen kuvan riskien hallinnasta, toteumista sekä riski-indikaattoreiden ja ulkoisen toimintaympäristön analyysien kautta riskiaseman muutoksista.

Operatiivisten riskien hallinnan menetelmien kehitystyö on Sampo-konsernissa meneillään. Tarkoituksena on käyttää tekniikoita, jotka hyödyntävät sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista informaatiota. Valmistuttuaan menetelmät otetaan soveltuvin osin käyttöön myös Kalevassa. Tässä vaiheessa on itsearviointimenetelmillä kartoitettu ja arvioitu suurimpina pidetyt operatiiviset riskit, niiden todennäköisyydet ja merkittävyys. Operatiivisten riskien indikaattorien määrittely ja systemaattinen keräysjärjestelmä ovat tekeillä ja valmistunevat vuoden 2007 aikana.

Sisäinen tarkastus keskittyy toiminnassaan erityisesti operatiivisiin riskeihin ja niiden hallintaan tekemällä vuosittain yksityiskohtaisia analyyskejä etukäteen sovitusta prosesseista tai niiden osista. Tarkastukset kohdistuvat myös Kalevan ulkoistamiin palveluihin. Tarkastusraporteissa, jotka käsitellään myös yhtiön hallituksessa, esitetään havaitut puutteet sekä tarpeellisiksi katsotut parannusehdotukset.

Kalevassa on kesällä 2004 yhdessä alan johtavan asiantuntijayrityksen kanssa laadittu jatkuvuussuunnitelma, jota ylläpidetään ja testataan säännöllisesti. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain koko vakuutusyhtiön riskejä käsittelevän riskienhallintasuunnitelman, jonka laajuus on määritelty Vakuutusvalvontaviraston määräyksissä. Tilivuoden lopussa voimassa ollut riskienhallintasuunnitelma hyväksyttiin Kalevan hallituksessa maaliskuussa 2006.

Yhteenvetona voidaan todeta, että operatiiviset riskit ovat Kalevan toiminnassa merkittävästi vakuutusteknisiä ja sijoitustoiminnan riskejä pienempiä.

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja

Klaus Sohlberg, (-07)

Hallituksen puheenjohtaja
Oy G W Sohlberg Ab

Varapuheenjohtaja

Erkki Kangasniemi, (-09)

kouluneuvos
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry

Riku Aalto, (-07)

talouspäälikkö
Metallityöväen Liitto ry

Matti Apunen, (-08)

päätoimittaja
Kustannus Oy Aamulehti

Jussi Huttunen, (-09)

professori
Kustannus Oy Duodecim

Johanna Ikäheimo, (-09)

Hallituksen puheenjohtaja
Lappset Group Oy

Tapani Ilkka, (-07)

professori

Markku Jalonen, (-08)

työmarkkinajohtaja
Kunnallinen työmarkkinalaitos

Pentti Jaskari, (-09)

hallintopäälikkö
Palvelualojen työttömyyskassa

Pekka Kaipainen, (-09)

johtaja
Toimihenkilöunioni TU ry

Lasse Koivu, (-08)

dipl.ekonomi

Jari Kokkonen, (-08)

apteekkari
Yliopiston Apteekki

Heikki Kyöstillä, (-07)

toimitusjohtaja
Planmeca Oy

Heikki Kääpä, (-09)

toimitusjohtaja
Kääpä Oy

Tarja Lankila, (-07)

puheenjohtaja
Ammattiliitto Suora ry

Teemu Lehtinen, (-08)

toimitusjohtaja
Veronmaksajain Keskusliitto ry

Merja Merasto, (-09)

toiminnanjohtaja
Marttaliitto ry

Paavo Moilanen, (-09)

viestintäjohtaja
Kesko Oyj

Antti Palola, (-09)

puheenjohtaja
Palkansaajajärjestö Pardia ry

Hannu Penttilä, (-07)

toimitusjohtaja
Stockmann Oyj Abp

Paavo Prepula, (-08)

valtiotieteiden maisteri

Erkki Solja, (-07)

toimitusjohtaja
Kiilto Oy

Jorma Terentjeff, (-08)

teollisuusneuvos
Avanti Management Oy

Kaija Ward, (-07)

kauppaneuvos
Eurokangas Oy

Hallitus

Puheenjohtaja
Kari Stadigh, 51
konsernijohtajan varamies,
varatoimitusjohtaja
Sampo Oyj

Varapuheenjohtaja
Markku Hyvärinen, 59
varatoimitusjohtaja
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö
Varma

Eero O. Kasanen, 54
rehtori
Helsingin Kauppakorkeakoulu

Sirpa Mannila, 50
arvopaperijohtaja
Sampo Oyj

Paula Salonen, 54
johtaja
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy

Hannu Tarvonen, 54
johtaja
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö
Varma

Vuoden 2006 tilintarkastajat

Varsinaiset

Tomi Englund, KHT
Kunto Pekkala, KHT

Varatilintarkastajat

Ernst & Young Oy
Anu Ojala, KHT

Luottamusmiehet

Pirjo-Riitta Antvuori, (-09) erikoissairaanhoitaja Helsinki	Mikael Jakobsson, (-13) kaupunginjohtaja Pietarsaari	Tuula Laaksalo, (-13) aluepäällikkö Vantaa	Helena Rissanen, (-09) yksikönjohtaja Pirkkala
Bengt Beijar, (-09) toimitusjohtaja Vaasa	Minna Karhunen, (-09) kaupunginjohtaja Karkkila	Anne Liimola, (-13) päiväkodin johtaja Tampere	Tapani Rotola-Pukkila, (-09) toimitusjohtaja Kauhajoki
Eero Broman, (-13) varatoimitusjohtaja Joensuu	Erkki Karppinen, (-09) asianajaja Kuopio	Tomi Nurminen, (-13) everstiluutnantti Rovaniemi	Riitta Ruusunen, (-09) laboratoriohoitaja Pori
Sari Essayah, (-13) kauppatieteiden maisteri Paimio	Jyrki Kasvi, (-13) kansanedustaja Espoo	Anne Panttila, (-13) edunvalvonta-asiamies Vantaa	Marja Suni, (-09) laskentapäällikkö Lappeenranta
Eeva-Riitta Hahtola, (-09) rehtori Mikkeli	Mikko Kautonen, (-09) piirtäjä Hollola	Maija Perho, (-13) valtiotieteiden maisteri Turku	Matti Tieksola, (-13) lehtori Oulu
Airi Heikkilä, (-09) ekonomi Lieto	Urpo Kivikari, (-09) professori Turku	Anja Pirttijärvi, (-09) rehtori Raahe	Harry Wallin, (-09) veturinkuljettaja Seinäjoki
Markku Honkasalo, (-13) toiminnanjohtaja Pori	Markku Koski, (-13) talousjohtaja Seinäjoki	Marja-Leena Puputti, (-13) TtM, sairaanhoitaja Kuopio	Heimo Ylitalo, (-13) lääkäri Rauma
Jarmo Hämäläinen, (-09) toimitusjohtaja Lempäälä	Veijo Kuukka, (-13) koneyrittäjä Mikkeli		

Kalevan takuupääoman omistajat

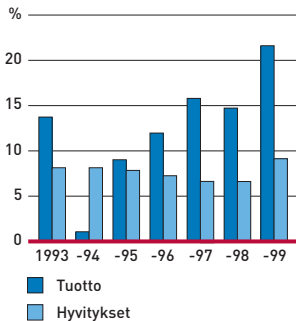
1.2.2007	Osuudet	%	Äänet *
Sampo Oyj	15 000	30	9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö			
Varma	15 000	30	9
Osakevarma Oy	10 000	20	6
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	5 000	10	3
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy	5 000	10	3
Yhteensä	50 000	100	30

* ennen leikkauksia, 3 ääntä per 5 000 osuutta

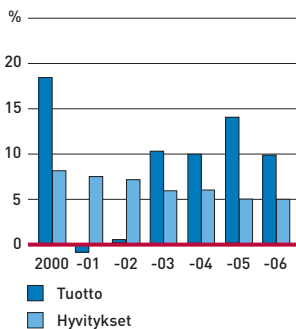
Luottamusmiehillä, jotka yhtiökokouksessa edustavat noin 250 000 vakuutuksenottajaosakasta, on yhteensä 30 ääntä. Takuupääoman omistajilla on yhteensä 30 ääntä ennen vakuutusyhtiölain 8 luvun 5 pykälän mukaisia äänileikkauksia.

Säästöhenkivakuutusten päätyttyä maksettava lisäetu

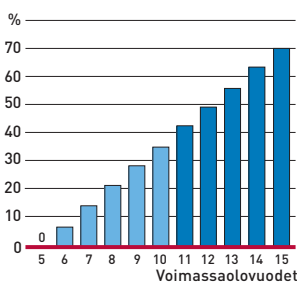
Kalevan kokonaispääoman tuotto ja annetut hyvitykset 1993–1999

Kalevan kokonaispääoman tuotto ja annetut hyvitykset 2000–2006

Jaettava osuus ylimääräisestä omaisuudesta takaisinostossa

Toteutuneista lisäeduista ja niihin varatuista määristä on lisätietoa tämän vuosikertomuksen sivulla 8.

Kalevan lisäetujärjestelmää on kehitetty säästövakuutusten ylimääräisellä lisäedulla. Se tuli voimaan 1.1.2003. Järjestelmän tarkoituksena on jakaa säästövakuutuksille lisäetuna niiden tuottamaa ylijäämää mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Riskihenkivakuutuksilla on oma lisäetujärjestelmänsä, jolla riskiliikkeen ylijäämää palautetaan vakuutuksenottajille.

Säästöhenkivakuutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vakuutuksia, joiden päättyessä maksetaan säästösumma. Sellaisia Optimi-vakuutuksia, joiden pääasiallinen tarkoitus on maksettujen maksujen perusteella ollut pelkän riskiturvan ylläpitäminen, ei pidetä säästövakuutuksina.

Kalevan asiakkaiden vakuutussäästöt olivat vuoden 2006 päättyessä yhteensä noin 725 miljoonaa euroa. Yhtiö ei ole myynyt uusia säästövakuutuksia vuoden 1996 lopun rakennejärjestelyn jälkeen. Myös lisäsijoitusten tekemistä on rajoitettu vuonna 2005 yleisen korkotason alenemisen seurauksena.

Vakuutussäästöjen kateomaisuuden ja säästövakuutusten vaatiman toimintapääoman lisäksi yhtiöllä on merkittävästi säästövakuutuksiin liittyvää ylimääräistä varallisuutta. Vakuutusyhtiölain mukaan kohtuullinen osatästä ylijäämästä on palautettava säästövakuutusten ottajille. Tämän ylijäämän palauttamiseksi on vuosittain annettavien asiakashyvitysten rinnalle kehitetty vakuutuksen päätyttyä määräytyvä ylimääräinen lisäetu. Tavoitteena on jakaa uusi lisäetu vakuutusten kesken ansaintaperiaatteen mukaisesti. Ansaintaperiaate eliminoi mahdollisuuden spekuloida lisämaksuilla tai takaisinostoilla.

Ylimääräisen lisäedun suuruus riippuu yhtiön vakavaraisuuden lisäksi kunakin vuonna vakuutuksessa olleista varoista sekä laskuperustekorosta, asiakashyvityksistä ja yhtiön pääomien

tuotoista. Hyvitys- ja tuottohistoriaa seurataan vuodesta 1993 alkaen, jonka jälkeen pääosa yhtiön ylimääräisestä varallisuudesta on syntynyt.

Kullekin säästövakuutukselle lasketaan vuodesta 1993 tai myöhemmästä myöntämivuodesta alkaen vakuutuksen laskennallista osuutta omaisuuteen. Laskennallinen osuus omaisuuteen kasvaa tai vähenee vuosittain yhtiön sijoituskannan (vuoteen 2004 asti kokonaispääoman) tuoton mukaisesti. Vuoden aikana maksetut vakuutusmaksut tai säästöjen osittaiset takaisinostot otetaan laskennassa huomioon.

Kuvatulla tavalla saadusta laskennallisesta omaisuusosuudesta vähennetään vakuutuksen säästöt sekä vakuutukseen liittyvä toimintapääoman vähimmäismäärä. Näin saadusta erotuksesta lisäetuna annetaan 80 prosenttia vakuutuksen päätyttyä vakuutetun kuolemaan tai säästösumman maksamiseen sovittuna aikana. Täydellisen takaisinoston yhteydessä annettava määrä on 70 prosenttia, mikäli vakuutus on ollut voimassa vähintään 15 vuotta. Jokainen sen alittava vuosi pienentää lisäetua 10 prosentilla.

Viereisistä kuvista voidaan päätellä, että esimerkiksi vuosina 2000 ja 2005 säästövakuutuksiin liittyvä ylimääräinen omaisuus kasvoi, mutta vuosina 2001 ja 2002 se pieneni osakemarkkinoiden epäsuotuisan kehityksen seurauksena. Vuoden 2006 lopussa omaisuuden jakosääntöä tarkistettiin, minkä seurauksena säästövakuutuksiin liittyvästä omaisuudesta poistui pieni määrä riskihenkivakuutuksiin liittyvää omaisuutta.

Tässä kerrotut periaatteet pyrkivät antamaan riittävän kuvan uuden lisäedun keskeisistä määräytymisperusteista. Tarkka matemaattinen laskentamalli sisältää lisäksi erilaisia kokoaikaa koskevia vuosittaisia täsmäytyksiä sekä tuotekohtaisia laskentaparametrien eroja.

Kaikki järjestöjen vakuutuspalvelut nyt Ifin palvelupisteistä

Johtavat järjestöjen ja niiden jäsenten vakuuttajat Suomessa

Kaleva ja If ovat jo vuosikymmeniä tehneet yhteistyötä palkansaaja- ja toimihenkilöjärjestöjen kanssa. Yhteistyösopimusten piirissä olevia järjestöjä oli vuoden 2006 lopussa yli 50 ja niiden neuvottelemien vakuutusettujen piirissä oli yhteensä yli 1,8 miljoonaa jäsentä.

Järjestösopimukseen voi sisältyä vakuutusettuja kollektiivisesti liiton maksamina jäsenetuina tai ne voivat olla yksilöllisiä jäsenetuja kodin ja perheen vakuutuksista.

Jäsenen kannalta on merkittävä etu, että hän voi vakuutuslajista riippumatta asioida yhtiössä, joka vastaa laajasta kokonaisuudesta ja tarjoaa käyttöönsä kattavan, tehokkaan palveluverkoston. Tästä syystä myös Kalevan myöntämien ryhmähenki- ja tapaturmavakuutusten myynti, vakuutusten hoito, laskutus ja vahinkojen käsittely on keskitetty Ifiin.

Uudistuneen järjestöjen ryhmähenki- ja tapaturmavakuutuksen suosio on noussut ennätyslukemiin

Kalevan ja Ifin yhteistyönä syntyneitä Ryhmäsampo Primus henki- ja tapaturmavakuutusta on vuoden 2006 aikana tarjottu hyvällä menestyksellä yhteistyöjärjestöjen jäsenille. Myytyjen vakuutusten määrä nousi lähes 27 000 kappaleen ennätyslukemiin.

Ryhmäsampo Primus vakuutusten myynti paikallisten If-asiantuntijoiden ja puhelinpalvelun kautta jatkuu järjestöjen kanssa hyväksi havaitulla tavalla. Jatkossa pyritään aktivoimaan ja kehittämään vakuutusten verkkomyyntiä järjestöjen omien jäsenpalvelusivujen kautta.

Kalevassa hoidettujen vanhojen Ryhmäsampo-vakuutusten siirto Ifin tietojärjestelmiin on loppusuoralla

Huhtikuussa 2006 aloitettu Ryhmäsampo-vakuutusten siirto Ifin tietojärjestelmiin on päättymässä. Lähes 350 000 vakuutetun palvelu on siirtynyt vakuutusten vuosieräpäivästä Ifiin. Saamamme asiakaspalautteen mukaan muutos on ollut odotettu ja se on otettu hyvin vastaan. Kaleva vastaa edelleen vakuutuksen antajana sekä kaikista uusista että Ifiin siirtyneistä vanhoista vakuutuksista.

Vanhalla Ryhmäsampo-vakuutusella vakuutetut ovat saaneet siirron yhteydessä myös mahdollisuuden uuden Ryhmäsampo Primuksen tarjoamaan suurempaan vakuutusturvaan. Muita etuja ovat laskutuksen liittäminen noudattamaan järjestön If-sopimuksen maksuaikataulua ja perheen henkilövakuutusten saaminen osaksi muuta vakuutuskokonaisuutta.

Ainoana Suomessa: henkilövakuutustarpeen kartoitus ja Oikea Turva

If on vuoden 2006 aikana ottanut hyvällä menestyksellä käyttöön palvelumallin, jossa käydään tietotekniikkaa hyväksi käyttäen läpi asiakkaan elämäntilanteeseen liittyvät riskit ja lasketaan kuinka suuri osa perheen henkilöriskeistä on kattamatta. Laskelmissa otetaan huomioon sosiaaliturvaan perustuvat korvaukset ja mahdollinen olemassa oleva henkilöturva. Kartoituksen jälkeen Ifin asiantuntija tekee selkeän ja perustellun ehdotuksen asiakkaan tarpeet täyttävästä vakuutusturvasta.

Ryhmäsampo Primuksen turvilla voi kattaa hyvin henkilöriskit kuoleman

ja tapaturman varalta. Oikea Turva kartoituksen suositusten mukaan vakuutusturvaa on helppo laajentaa Ifin tarjoamalla lisäturvilla. Ilmaiseen Oikea Turva -kartoitukseen voi varata ajan Ifin verkkopalvelusta www.if.fi

